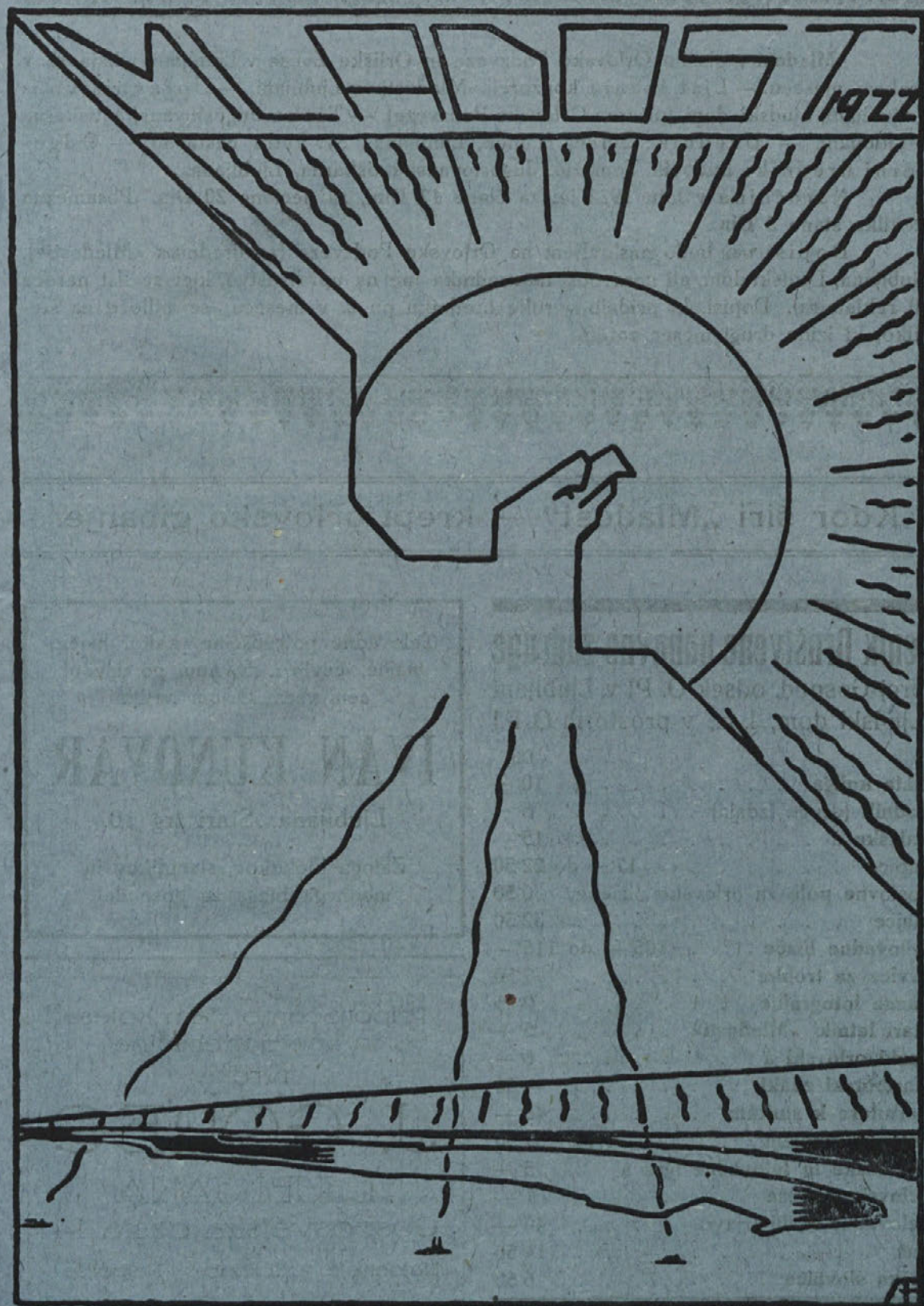

»Mladost«, glasilo Orlovске Podzveze in Orliške Zveze v Ljubljani, izhaja 15. v vsakem mesecu. — List izdaja konzorcij »Mladosti« v Ljubljani. — Upravništvo je v Ljubljani, Ljudski dom (pisarna Orlovске Podzveze). — Tiska Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani. — Urednik: Jernej Hafner, Ljubljana, Sv. Petra cesta 80. — Odgovorni urednik: Ludovik Tomažič, Jugoslovanska tiskarna, Ljubljana.

Naročnina v letu 1922 je: za člane 17 Din., za nečlane 20 Din. Posamezna številka stane 3 Din.

Dopisi naj bodo naslovljeni na Orlovsko Podzvezo (za urednika »Mladosti«), Ljubljana, Ljudski dom, ali naravnost na urednika (ne na upravništvo, kjer se list naroča ali reklamira). Dopisi, ki pridejo v roke uredniku po 2. v mesecu, se odlože za številko, ki izide drugi mesec zatem.

Kdor širi „Mladost“ — krepi orlovsko gibanje.

Cenik Društvene nabavne zadruge (prej Gospod. odsek O. P.) v Ljubljani (Ljudski dom, I. n., v prostorih O. P.)

	Din
Zlata knjiga	10'—
Vadnik (druga izdaja)	6'—
Valaške à	15'—
Čepice	17'— do 22'50
Poslovne pole za orlovске odseke	0'50
Majce	32'50
Telovadne hlače	105'— do 115'—
Vrvice za trobke	7'50
Razne fotografije	0'25
Stari letniki »Mladosti«	5'—
Znaki orlovski à	6'—
Mariborski znaki	—'50
Garniture k surkam	45'—
Pasovi h krojem	37'50
Mladinske in telovadne igre à	5'—
Orlovska peresa	1'—
Telovadni čevlji (rjavi)	40'—
Ruš	17'50
Česka slovnica	6'50

Telovadne potrebščine, kakor hlače, majce, čevlji i. dr. nudi po dnevni ceni vsem Orlom tvrdka

IVAN KUNOVAR

Ljubljana, Stari trg 10.

Zaloga klobukov, slamnikov in modnega blaga za gospode.

Priporočamo Vam kolesa
in vse potrebščine
trvdke

J. GOREC

LJUBLJANA

Gospod. cesta 14

Najceneje — Solidno — Najboljše!

IMPORT

EXPORT

GOSPODARSKA ZVEZA

PODRUŽNICE: CELJE, KRANJ, NOVO MESTO, RADOVLJICA, SPLIT
TELEFON ŠTEV. 137 / BRZOJAVKE: GOSPODARSKA LJUBLJANA

Blagovni oddelek:

1. poljedelski in mlevski izdelki,
2. krmila,
3. kolonialno blago.

Manufakturni oddelek:

češka in angleška manufaktura, perilo za moške, ženske in otroke, čevlji, usnje.

Lesni oddelek:

nakup in prodaja lesa ter oglja, lasne parne žage, lastna parketna tovarna.

Vinski oddelek:

domača in tuja v sodih in buteljkah, vsakovrstno žganje, konjak, špirit.

Mesni oddelek:

izvoz goveje živne in prašičev, tovarna mesnih izdelkov, hladilnica, izdelovanje umetnega ledu.

Kmetijski in strojni oddelek:

poljedelski in drugi stroji, železo, semena, umetna gnojila, cement, bencin, galica, žveplo.

Mlekarski oddelek:

nakup in prodaja mleka in mlečnih izdelkov, eksport sira in masla, lastne mlekarne.

TOVARNA HRANIL

LASTNA ZELJARNA

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

Ljudska posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 6, pritličje

v lastni hiši, nasproti hotela »UNION« za frančiškauško cerkvijo

sprejema hranilne vloge in vloge v tekočem računu in jih obrestuje po

3 %

brez kakega odbitka, tako da sprejme vsak vložnik od vsakih vloženih
100 kron čistih obresti 3 krone na leto.

Za nalaaganje po pošti so poštnohranilnične položnice brezplačno na razpolago. — Skupno stanje vlog je bilo koncem novembra l. 1921. nad 80 milijonov kron — Rezervni zakladi znašajo nad 1 milijon kron.

„INDUS“ D. D. PREJE CARL POLLAK

Tovarna za usnje, vseh
vrst čevljev (posebej za
telovadne čevlje) in
- gamaš v LJUBLJANI. -

ALI IMATE ŽE

zavarovana svoja poslopja in premočnine proti po-
žaru za vrednost, ki odgovarja današnjim razmeram?

Ali ste že zavarovani za svoje življenje? Ne odlašajte?

V poštev pride edino le

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani, Dunajska cesta 17.

Podružnice: CELJE, Breg 33; ZAGREB, Pejačevićev
trg 15; SARAJEVO, Vrbanja ulica 4.

Stavbno podjetje

Ivan Ogrin

Ljubljana, Grubarjevo nabr. 8. Telefon 426.

Prevzame vsa zidarska in druga
stavbna dela.

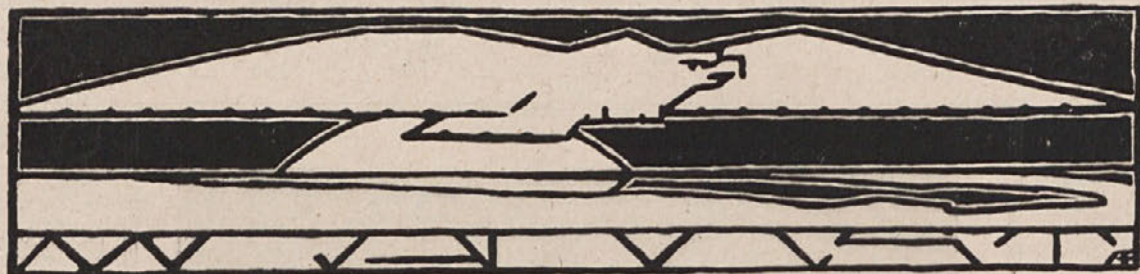
Izdaja strokovna mnenja, izvršuje
načrte in proračune.

Delo solidno. Primerno nizke cene.

Kako se bore na Češkoslovaškem proti Orlu.
V Kopřivnici (Vzhodna Morava) so 11. junija Orl
in druga katoliška društva imela blagoslov prapora,
tabor in javno telovadbo. Isti dan so tri nasprotne
organizacije vabile k svojim prireditvam, da bi od-
tegnile svoje ljudi. — V Časlavi so 21. maja izdali
proglas na prebivalstvo, naj bojkotira tamkajšnji
orlovski nastop in izstopi iz katoliške Cerkve. »So-
kol, razkolniški občini čeških bratov« in nar. češko-
slovaška, občinski svet, legijonarji, obrtniki, so-
cialisti, Svobodna misel, železničarji, republikanci,
agrari, narodni demokratje in češkoslov. demo-
kratje. — Pri vsem tem gromenju pa Orel in sploh
katoliško gibanje zlasti na Češkem, kjer se je zdelo
še predlanskim to neverjetno, mogočno napreduje.
Mnogi Čehi v tem vidijo prst božji in moč naših
načel.

Kralju Aleksandru in kraljici Mariji
 ——— ob poroki 8. junija 1922 ———
 kličejo zvesti Orli in Orlice: Bog Uaju živi!

Naš prapor — znamenje zmage in časti.

(Cerkveni govor ob blagoslovitvi prapora orlovskega odseka Št. Peter — Ljubljana.)
Dr. Greg. Rožman.

Z veliko zunanjo slovesnostjo blagoslavljate in dvigate danes svoj novi prapor! Zavedate se, da pomeni za Vas nekaj posebnega. Da — čemu prapor? Kaj naj Vam bo? Prapor Vaš je znamenje zmage in časti.

Ko so se Izraelci rešili večstoletne sužnosti iz Egipta in hiteli v dolgi vrstah skozi Rdeče morje in sinajsko puščavo svobodi naproti, tedaj je vsak izmed dvanajsternih rodov nosil na čelu svoje vrste posebno znamenje. Danov rod je imel orla s kačo. Okrog tega znamenja so se zbirali Danovi potomci. Kadar so se utaborili, so zasadili drog znamenja v zemljo in okoli so postavili Danovi otroci svoje šotore. Pogled na orla, ki zmaguje kačo, jih je opogumil in spomnil, da morajo premagati vse sovražne ovire na potu k cilju, v obljubljeni deželi, po kateri so hrepeneli in vzdihovali v egiptovski sužnosti. — Isti simbol ste si Vi postavili vrh svojega prapora, da se vsakokrat, ko ga vidite, spomnite, da si morate priboriti zmago. A kam meri Vaša zmaga? Kje je cilj, kje obljubljena dežela, proti kateri hitite? Sv. Janez evangelist, čigar slika diči Vaš prapor, Vam daje smer. On, ki se je ob prvih besedah svojega evangelija že povzpел kakor orel v solnčne višave do skrivnosti presvete Trojice, on Vam kaže cilj: Bog, začetnik Vaš, je ob enem tudi Vaš cilj! Srce Jezusovo, na katerem je počival nekoč učenec-ljubljenec, je Vaša obljubljena dežela, kamor naj hrepene Vaša srca. Do tja pa je ovir nešteto na potu; teža telesnosti nas priklepa na zemljo, da se ne bi vzdignili kakor orli Bogu nasproti. Kje je naša zmaga? »To je zmaga, ki premaga svet, vera Vaša«, zatrjuje sv. Janez, Vaš zavetnik (I. Jan. 5, 4). Pod novim svojim praporom morate izvojevati to zmago. Z Jeremijem prerokom Vam zato

kličem: Dvignite prapor zoper obzidje Babilona« (Jer. 51, 12.)

Babilon je svetopisemski izraz za zbirališče vseh, ki Boga sovražijo, ki Kristusu in njegovi Cerkvi nasprotujejo. Kristus je za vse te rabil besedo »svet«. In mi naj z vero svojo zmagamo ta svet, Babilon. Prapor Vaš je dvignjen proti temu svetu, proti Babilonu in kliče Vas na zmago.

Najprej premagajte strah pred svetom. »Nikar se ne bojte,« nas hrabri in miri Zveličar sam (Mat. 10, 28). Nasprotstvo med svetom in Kristusom je dejstvo — vsi ga vidite in čutite sami na vsak korak. Svet se zaveda tega nasprotstva, ga kaže, udejstvuje, izvaja posledice povsod, v vseh lokalih, kjer ima moč, bodisi v javnih ali zasebnih. Marsikateri je poln bojazni, se skriva, preneha delati za Kristusa in njegovo kraljestvo, zataji — vsaj na zunaj — zastavo Kristusovo, zboji se zasramovanja in zapostavljanja. Bratje, ne bojte se! Premagajte ta strah pred svetom — to je prva zmaga. Vi ste svetu in Babilonu že zaznamovani, ker ste se javno postavili pod ta prapor — a sv. Janez, Vaš zavetnik, Vam sporoča Jezusovo besedo: »Pogum, jaz sem svet premagal« (Jan. 16, 33) in vera v to Jezusovo besedo je zmaga, ki premaga svet.

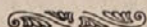
Da bo zmaga gotovo Vaša, premagajte pod praporom svojim zmote sveta. »Ne dajte se zapeljati,« svari apostol (I. Kor. 15, 33). V Babilonu vlada fraza, ki menja svoj obraz in svojo vsebino od dneva do dneva; kakor veternica se vrtil vedno po močnejšem vetru. Kakor kača se plazi po vseh ulicah in kdor na njo pazi, podleže njenemu vplivu. Kreprok stopi nanjo; obrni se pogumno proti vetru, ki veje iz Babilona! Premagajte frazo! Da ste sto-

pili pod ta prapor, ste se odrekli vlada-
joči frazi, ki govori o svobodnem, moder-
nem, prosvitljenem mišljenju, o napačni
strpnosti, in ste se oprijeli večno veljavne,
večno resnične besede Kristusove, katero
sprejemamo po Cerkvi njegovi. »Ne bo in
zemlja bosta prešla, moja be-
seda ne bo prešla« (Mat. 24, 35).
V tej besedi je končna zmaga, ko bo ob
sodbi izginila poslednja fraza.

A svet sega v naše lastne duše. Ba-
bilon ima svoje zaveznike v naši lastni
notranjosti, ki so pripravljeni v trenutku,
ko nismo na straži, izdati sovražniku naše
postojanke. Sv. Janez nam jih odkriva:
napuh življenja, poželenje mesa, poželenje
oči (I. Jan. 2, 16). Na p u h v nas samih,
ki je bolešno občutljiv, hitro zameri, težko
odpušča, se le nerad ukloni; n e č i s t o s t,
ki grabi z umazano roko v naše duše in
vzbuja najnižje nagone naše telesnosti;
m a t e r i a l i z e m, ki davi v naših du-
šah vzore, ki skuša prikleniti srca naša na
minljive zaklade, da se ne morejo dvigniti
več z Janezovim orlom v višave božje le-
pote in ne minljivih zakladov — ti so za-

stopniki sveta v nas samih. Proti tem mora
biti naš boj najbolj neizprosni. Lažja je
zmaga nad svetom kot nad nami samimi —
a Vaš prapor Vas opominja, da niste svo-
bodni, dokler hlapčujete lastnim slabim
nagnjenjem.

To je zmaga naša, da se popolnoma
osvobodimo. »Nikomur hlapci« je
z zlatimi črkami všito na praporjev trak.
Ne hlapčujte svetu, njegovemu strahova-
nju, njegovim zmotam, še manj pa hlapčujte
lastnim strastem. Ko zmagate lastno hlap-
čevstvo zunaj sebe in v sebi, ko se pribo-
rite do svobode božjih otrok, potem Vam
je prapor znak zmage in časti; potem si
vreden, da korakaš pod njim; potem se
ti sme oko svetiti navdušenja in srce utri-
pati zanosa, ko plapolata nad tabo blago-
slovljeni prapor sv. Janeza, ko se blesti
nad teboj znak orla zmagujočega kačo. Ko
prisežeš danes praporu, prisežeš zvestobo
Kristusu in njegovi resnici. Ostani ji zvest
do konca — da se bo nekoč ob tvojem od-
prtem grobu poleg sv. križa dvigal prapor
kot znamenje zadnje zmage in večne časti!

Bogu otroci, domovini sinovi, nikomur hlapci!

(Geslo na novem praporu Orla Št. Peter v Ljubljani. Govoril na večerni akademiji
na dan blagoslovitve 14. maja 1922 br. Jože Langus.)

Starim Rimljanom je bila že beseda
prapor izraz za vso armado. Mesto izra-
zov: vojaštvo se je utaborilo, vojska je od-
rinila, legije so zavile, so rabili skoraj do-
sledno izraz: prapor, zastavo smo posta-
vili, jo dvignili, obrnili. Prapor jim je bil
znamenje enotnosti, discipline, moči. V
praporu je videl rimski vojak vtelešeno
svojo dolžnost in svojo pravico, v njem je
bila njegova rešitev in rešitev domovine,
v njem njegova čast in ponos; prapor je bil
rimski vojski simbol srčne vdanosti, neo-
mejene zvestobe in prave svobode.

Šentpeterski Orel je danes razvil svoj
prapor. — Čast dobrotnikom za zavednost,
hvala za požrtvovalnost, posebna zahvala
gospej kumici za naklonjenost! In mi? Ali
bo nam ta prapor samo mrtva materija, ali
simbol življenja? Ali nam bo samo paradni
znak, ali znamenje notranjosti pravega
Orla? Nam govori prapor močnejše in glas-
nejše kot Rimljanom pozlačen orel. Klicar
višjih dolžnosti in pravic nam je, oznanje-
valec večne rešitve, znak božje in naše

časti; simbol idealov nam je, ki nimajo
meje v vsem stvarstvu.

Bogu otroci, domovini sinovi, nikomur
hlapci, tega simbol je naš pra-
por; to je Orlu smoter, za katerega mora
delati in živeti.

Hrvatski umetnik Rudolf Valdec je na-
pravil nagrobni spomenik, predstavljajoč
mladeniča, ki sedi in pripogiba svojo gla-
vo z zaprtimi očmi k tlo; na hrbtu ima
pritrjene peruti, z rokami vred zvezane;
zvezane so mu tudi noge. Ali ni to podoba
človeškega rodu, ki ima zvezane roke in
noge, zvezane peruti svojega duha in se
zato plazi le po tleh s svojim mišljenjem
in svojim srcem? Ali ni to podoba današnje
dobe, polne materializma in egoizma? Ali
ni to verna slika današnjega človeštva, ki
napreduje pač v zemeljskih stvareh, po-
zablja pa na najvišji vzor, na Boga?

Orlovska organizacija je nasproti tem
izrodkom modernega polovičarstva posta-
vila geslo: K Bogu, našemu Očetu; ne ka-
kor kača v raju, da bi hoteli biti Njemu

enaki; ampak k Očetu, kot njegovi otroci! »K Božjemu solncu dvignimo srca, večne ljubavi vabi nas žar!« Na temelje vere postavljamo naše delo, ker le vera je edini mogočen porok za trajni obstoj in notranjo izpopolnitev organizacije. Zato pa je boj proti veri obenem posredni boj proti Orlu in boj proti Orlu je boj proti veri. Ne samo popolni svobodomislec so naši nasprotniki: Odločno odklanjamo tudi versko polovičarstvo, zavedajoč se: da so bojazljivci, lenuhi in barantačis svojim prepričanjem, največji nasprotniki katoliškega pokreta. Mi hočemo močen, stoprocentni katolicizem, ki nam ga je dal Bog, da z njim skoparimo« (R. Mäder: die Ganzen), da ga ohranimo neokrnjenega in ga izpričamo s svojim življenjem.

Kakor je Orel vdan otrok Bogu, tako je domovini zvesti sin.

Kot orel čuva dom in rod,
tako svoj rod in dom nezgod
braniti hočemo mi!

(Simon Gregorčič.)

Svojo ljubezen in zvestobo do domovine kaže Orel s svojim delom. Kdaj je naša domovina, prepojena s krvjo, razorana po notranjih in zunanjih bojih, polna pijavk njenih življenjskih sil, kdaj je bolj potrebovala delavne ljubezni, kakor v naših dneh? Da, delavne ljubezni, ne fraz, jo žejajo! In kaj je še večja ljubezen do domovine, kakor vzgajati ji poštene, izobražene, zdrave in krepke, delavne in idealne značaje, ki so zmožni največjega junaštva, junaštva samoodpovedi?

Nobena druga kulturna organizacija ne zahteva toliko premagovanja kakor orlovska. Zlata knjiga je vsa samo en klic po samoodpovedi. Naš namen ni samo moč telesa, zato tudi ni cilj naše organizacije višek telovadne umetnosti; vse to nam je le sredstvo k vsestranski izpopolnitvi človeka. Človeka človeka hoče orlovska organizacija izobraziti: njegovega duha, telo in srce; vliči mu hoče ljubezen do dela in sočloveka, vzbuditi v njem zmisel za vse, kar je dobro in lepo. Domovina, ki ima take moče, ima mogočen kapital, moralno in telesno zdravo kal za pozne svoje rodove.

Mati Slovenija, tvoji ljubavi
Orel junaško klanja srce;
narod slovenski, k nesmrtni slavi
tvoji se naše sile bore.

(Orlovska himna.)

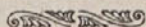
Otroško smo vdani Bogu, zvesti sinovi smo domovini, a hlapci nismo nikomur! Klečeplaznost je naših dni oboževani malik, ki mu moderni svet prižiga kadilo. Suženj navzgor, to je avanzma današnjih dni! A tisti, ki te suženjske duhove vklepa, je suženj svojega napuha; tisti pa, ki se da vklepati, je suženj hinavskega hlapčevanja. Največji suženj, suženj vsem, pa je tisti, ki skriva svoja načela. Orel izpoveduje svoja načela povsod, vsak čas in pred vsakomur odkrito, neustrašeno in jasno; prav tako pa izpolnjuje svoje dolžnosti brez ozira in strahu vestno in verno. Nam ne manjka ponosa in samozavesti, take samozavesti, ki je pripravljena, če je treba, postaviti se proti celemu svetu. Zavedamo se, da je čast za nas, ako se od sveta ločimo in smo s svetom v mnogočem naravnost v nasprotju. Hlapčevanja in oportunitizma ne pozna Orel nikdar in nikjer! Držimo se načela: Amico pectus, hosti frontem — prijatelju srce, sovražniku čelo!

Z nebne višine Orla bo sila
krivdo in sužnost razbila vsekdar.

(Orl. himna.)

Šentpeterski Orel je z novim praporom iznova pokazal svojo življenjsko moč. S svojo agilnostjo je po vojni pomagal poživiti skoraj vse današnje odseke, — saj je sodeloval samo v letu 1919. na 34tih prireditvah. In Ljubljano — ali je ni presenetil vsako leto z najlepšimi orlovskimi nastopi? V središču zagrizenosti nasprotnikov, še več, proti omalovaževanju mnogih prijateljev, je širil orlovsko misel in ji pridobil ta ugled in vpliv, ki ga uživa danes tudi v Ljubljani.

Neumorno hočemo nadaljevati svoje delo v smislu prisege, ki smo jo izrekli danes v cerkvi. Brez razlike stanu, vse, ki so pripravljeni delati za orlovsko misel, bomo zbirali pod novim praporom, ki nas bo opominjal na otroške dolžnosti do Boga, opominjal na sinovsko ljubezen do domovine in nam klical: hlapec nikdar, nikoli, nikomur!

Blagoslovitev prapora šentpeterskega Orla v Ljubljani.

So prireditve, ki naj bi učinkovale predvsem moralno in jim je gmotna pridobitev bolj sredstvo kot namen, a dosežejo po predpripravah k večjemu gmotni uspeh, popolnoma pa izostane moralni učinek. Ob blagoslovitvi šentpeterskega prapora je pa moglo še tako kritično oko zreti nenavadno harmonijo med posameznimi deli in celoto, ki je moralno mogočno vplivala.

V soboto zvečer so se bratje ob določeni uri s točnostjo, katere pri vseh prireditvah tako pogrešamo, zbrali pred šentpetersko cerkvijo, da prirede podoknico gospe kumici Slavici Cvenkeljevi. Velika množica ljudi, ki se je zbrala; da prisostvuje mirozovu, je pokazala, koliko prijateljev ima orlovska organizacija v Ljubljani in osmešila trditev, da je vsa Ljubljana sokolska. Močen naliiv in vihar je preprečil takojšnji odhod. Po preteku ene ure so Orli s salezijansko godbo, burno pozdravljeni od spremljajočega ljudstva, ki je kljub dežju vztrajalo, odkorakali po mestu k gospej kumici. Težki, temni oblaki, dež, bliski, raketni strelji s cerkvenega zvonika, bengalični ogenj in klici: Živeli katoliški Orli je mirozovu dalo čarobno-simbolično sliko orlovskega boja, orlovske vztrajnosti in zmage katoliške ideje. Te harmonije ni prav nič motilo žvižganje nasprotnikov z oken nasproti cerkve sv. Jožefa, ampak je sliki dodalo samo še okvir podlosti nasprotnikov in manifestacijo močno povečalo. Pod oknom gospe kumice je salezijanska godba zaigrala dve koračnici (nameravanih točk vsled dežja ni mogla igrati) in orlovsko himno. Gospa kumica se je ponovno prikazala pri oknu in prisrčno odzdravljala na pozdravne klice.

Nedeljski spreved, v katerem so bili poleg narodnih noš in naraščajnikov razen 5 članov samo ljubljanski Orli in Orlice, je br. Dore Masič prav umetniško uredil v pestro harmonično celoto. Spreved je točno ob 9. uri dopoldne prispel v cerkev sv. Petra, kjer je najprej govoril br. dr. Rožman. Po govoru je domači g. župnik Janko Petrič blagoslovil prapor. Po blagoslovljenju, ki so se ga udeležili zastopniki JOZ, OP in mnogih

drugih organizacij in korporacij ter veliko število ljudstva, so posamezni zastopniki zabili v praporov drog spominske žeblice. Gospa kumica je izrekla geslo, ki ga nosi dragocen trak (njen dar) na praporu: Bogu otroci domovini sinovi, nikomur hlapci. (Avtor gesla je pisatelj župnik Finžgar.) Nad vse veličasten je bil prizor, ko so Orli pred Bogom in vsemi navzočimi prisegli zvestobo katoliški veri. — Živahno pozdravljene od številnega občinstva so čete z razvitim novim praporom odkorakale pred Ljudski dom, kjer je bila pred novim praporom in gospo kumico defilacija.

Kot zaključek slavlja se je vršila zvečer v Ljudskem domu akademija. Dvorana, galerija in celo adaptirana garderoba je bila polna; mnogi so morali oditi, ker niso dobili več prostora. Burno pozdravljena je vstopila gospa kumica, ki jo je spremljal predsednik br. Tomažič. Tehnično je akademija pod vodstvom br. Riharja nadkriljevala dosedanje nastope šentpeterskega Orla, dasi so bili vsi dobri. Posebno pozornost sta vzbudili dve vrsti telovadcev za proste vaje. Pogrešali pa smo kritja in enotnosti pri tekmovalnih vajah. Orliške simbolične vaje: »Tri dobe češke zemlje« bi vplivale močnejše, če bi jih spremljala godba mesto klavirja. Med akademijo je govoril br. Langus globoko zamišljen programatični govor, ki so ga poslušalci z večkratnim odobravanjem prekinili. Pomenljivi ste bili skupini; prva znamenje moči in druga znak vzvišenosti orlovske ideje. Naravnost veličastna pa je bila zadnja skupina telovadcev (26) in telovadkinj (13) s praporom, ki je predstavljala neomejeno zvestobo praporu, simbolu ljubezni do Boga in domovine.

Malo prireditve je, ki bi mogle zabeležiti kljub slabemu vremenu tako velik moralni in gmotni uspeh, kakor je bila blagoslovitev šentpeterskega orlovskega prapora. Odsek se zaveda, da ne bo živel od stare slave, da je njegov obstoj in zasiguran le z neprestanim požrtvovalnim delom. Moremo mu čestitati!

L. J.

Propadamo...

P. Jagodič, Celje.

(Konec.)

Je še čas, da se streznimo. Na krov pa moramo vsi; država z radikalnimi naredbami, organizacije pa s poukom in zgledom. Državniki naj bi si vzeli za zgled Združene države v Ameriki; tam se je prejšnje čase tudi veliko pilo, toda vlada je nastavila sekiro prav na korenino alkoholizma in prepovedala vsako točenje alkohola. Dobi se ga sedaj samo še v apotekah kot zdravilo, s podobo mrtvaške glave na stekleničici, kakor vsi drugi strupi. Tako je doraščajoča mladina že popolnoma izgubila strast za uživanje tega strupa. Blagodejni vpliv te prepovedi se kaže vsepovsod. Slučaji zaporov radi pijanosti so silno padli. Prej je delavec zapil navadno polovico svoje plače že na potu

domov, zdaj prinese celo plačo. Iz delavskih stanovanj je izginila revščina in se mesto nje naselila udobnost z modernim pohištvo, glasovirji, knjižnicami itd. V samem New Yorku je padlo število blaznih od 574 na 122 v l. 1920., število smrtnih slučajev vsled pijače pa od 588 na 176. Uživanje mleka je narastlo za 100%. Tudi gospodarskega poloma ni povzročila prepoved alkohola, čeprav je oblast zaprla brez odškodnine 236 tvornic alkohola, 1052 pivovarn in 130.934 gostiln. Na trg je prišlo sedaj več žita in hrane. Začela se je razvijati tekstilna industrija. Prejšnji tovarnarji alkohola izdelujejo sedaj gorljivi špirit, kemijske proizvode in sladki sirup, gostilničarji pa so odprli trgovine za

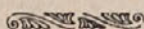
obleko, obuvalo in živež za delavce. Treba je bilo veliko dela, truda in boja, toda vztrajnost požrtvovalnih organizatorjev je zmagala.

Z ničemur ne moremo kmečkega fanta bolj ponižati, kakor če mu kdo reče, da je slabič, brez moči. Vsak fant je ponosen na svojo moč. Naloga orlovske organizacije bodi, te sveže mladeniške moči izrabiti v boju proti alkoholizmu in vsem njegovim izrodkom. Najmočnejši fant je tisti, ki pre-maga — sam sebe. Navdušiti fante za ta boj s samim seboj, s svojimi strastmi, naj bi imeli v programu fantovski večeri. Lepo priliko, skusiti svojo moč, nam nudi alko-holizem. Vedno in vedno naj bi se poudar-jalo, kakšna nesreča za naš narod je pi-jančevanje in refren vsakega takega pre-davanja naj bi bil: Bratje, pokažimo lju-dem, da se ne ustrašimo boja in samo-zatajevanja, začnimo najprej sami pri sebi! Sklenimo danes, da se bomo 1 mesec zdržali vsakega alkohola. S tem bomo po-kazali svojo pravo fantovsko moč in naš zgled bo izdal več kakor vsaka beseda. Če se boš zdržal 1 mesec, hotel se boš še

naprej in nek prijeten občutek bo napolnil tvojo notranjost.

Vse dnevno časopisje si je edino v tem, da je alkoholizem za nas Slovence največja nevarnost in začeli so resno akcijo, da bi to nevarnost še pravočasno odstranili. Pri tem vzvišenem delu pa ni-kakor ne sme zaostati naša organizacija. Deloma že to kažemo s tem, da prepove-dujemo na javnih prireditvah čezmerno uživanje alkohola, da zahtevamo od na-raščaja popolno zdržnost, od članov pa zmernost, da posvečamo na podlagi Zlate knjige veliko skrb srčni omiki. Treba pa je še več smotrenega dela v pobijanju alkoholizma. Vsak odsek naj bi imeli tudi svoj abstinenčni krožek, kojega člani naj bi vso svojo agitatorično silo uporabili v to, da zanesejo med ljudstvo abstinenco idejo, poučujejo ljudi o pogubonosnih po-sledicah alkoholizma in jih pridobivajo za treznost in zdržnost.

Naš narod gotovo ni zaslužil sramot-nega pogina — popolne fizične in moralne degeneracije vsled alkoholizma.

Slavko Savinšek:

Rajni sestri.

(† Milici Savinškovi, predsednici Orlic na Jesenicah.)

Ti spiš, sestrice.

Med šestimi deskami spiš sama
in sanjaš...

V spanju mi svoje sanje pripoveduješ:

O, bratec moj, kako je meni dobro!

Vsa sem tako lepa. Marija mi je dala krono
belo in vso z demanti in biseri posejano.
Lilijo imam v rokah. Kako dehti!

In njen vonj plava k Njemu, ki mi jo je dal
in ki sem mu jo vrnila brezmadežno.

Moje trpljenje — rdeča roža — cveti kraj
mene,

njen vonj mi zlata vrata blaženosti odpira.
Moje delo — živ potoček — teče okrog
mene,

čudovita trava poganja ob njem,

o, ž njo bi mogla vse bolesi utolažiti.

Krog mene je vse zlato in srebro in polno
najlepših rož.

Jaz sem vsa v molitev zatopljena.

O, za tebe molim, bratec moj dragi, za
mamico,
za ata in za bratce, sestrici. Pa za tvojo
ženo

in za oba tvoja fantka... Za vse ljudi
molim.

Bratec moj, pridi kmalu za mano!

Saj tu je dobro in sladko in lepo.

Pa vse moje s sabo pripelji...

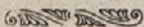
Z Bogom, bratec! Pozdravi mamico!

Nič naj ne žaluje, ker jaz sem srečna...

Vse pozdravi, ki jih srečaš...

Tako mi govoriš in spiš dalje.

O, le spi, sestrice draga, mirno spavaj,
saj si zdaj srečna... Na svidenje, Milica!

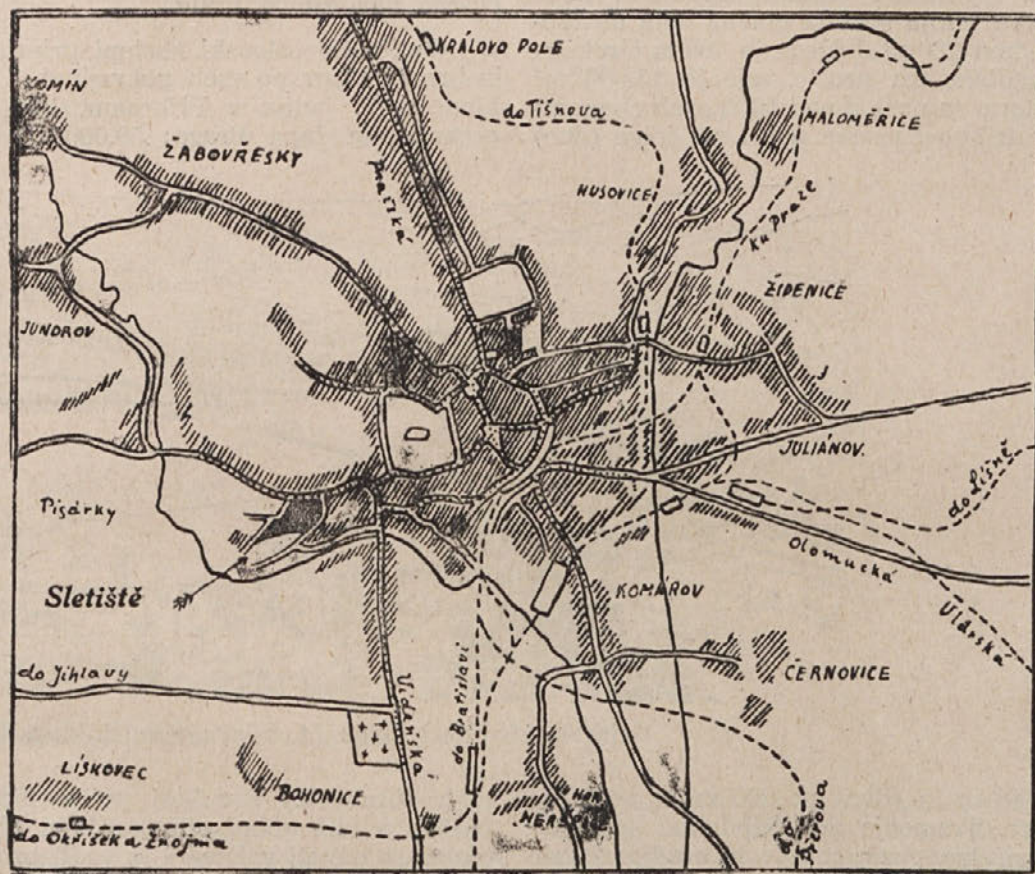

V Brno!

Od l. 1908. druží idejna vez jugoslovanske katoliške telovadce s češkoslovanskimi. Današnja voditelja organiziranega katoliškega naroda na slovanskem severu in jugu, msgr. Šramek (tačas minister železnic, starosta čsl. orlovske zveze) in dr. Korošec, sta si v l. 1908. dopisovala in se razgovarjala o Orlu, ki se je od tedaj dalje razvijal na isti idejni podlagi in za istimi idejnimi cilji v obeh narodih, leto za letom ožje spojeni z bratskimi stiki.

globoko ginjeni le težko poslovali od nas s klicem »Na skorajšnje svidenje v Brnu!« Pristržnejše ločitve pobratenih množice si ni moč misliti.

Mogočni razlogi nas kličejo v Brno. Vrniti dvakratni obisk v masi nas sili pravilo družabnosti. Krepiti bratske vezi s češkoslovanskim narodom je naša narodna in državljanska naloga. Pripomoči k veličastvu in sijaju prvega nastopa Č. O. S. v celoti je sveta dolžnost bratstva in vezi

Brno z okolico (na levi : Sletiště = telovadišče).

Dvakrat že so severni bratje v masi prišli k nam na jug. V avgustu 1913 je nastopilo pri manifestaciji Orla na III. katoliškem shodu v Ljubljani izmed 300 češkoslovanskih izletnikov 100 Orlov in Orlie, ki so nastopili tudi na telovadišču. Prišli so k nam s posebnim vlakom iz Brna. V juliju 1919 je šlo 8 naših na Velehrad vabit češkoslovanske brate na I. slovanski orlovski tabor v Mariboru. In odzvalo se je skoraj 400 bratov in sester, ki so poleti 1920 s svojim vlakom prišli v Maribor, nas sprejeli v Ljubljano, šli z nami na Bled in sepestali že — močni in veliki! Na prostra-

med nami. Tabor v Brnu hoče pokazati svetu moč mednarodno organiziranih katolikov. V Brnu je ne le bratska, ampak obenem naša lastna prireditel: II. slovanski orlovski tabor in tekme mednarodne telovadne zveze. Orel in Orlie, ki se zaveda svojih dolžnosti in nalog, mora iti v Brno, ako le količkaj more!

V Brnu zori zmaga orlovske misli in organizacije. Mali in preganjani, v vsakdanje delo zatopljeni in prezirani, ne vemo, ali se vsaj ne zavedamo, da smo — močni in veliki! Na prostra-

nem polju rivijere ob Brnu, med žitnim klasjem in dimniki tovarnen, se dviga v zelenem okvirju mogočna stavba, za katero je bilo treba skoro 200 vagonov lesa in 2 vagona železa. Od februarja dalje že dela 10 tvrdek in skoro dnevno po par ur cele čete Orlov in Orlic iz mesta in okolice na tej stavbi: izravnavajo ploskev, kopljejo in nasipajo, stavijo tribune, garderobe i. dr.

Podolgovati štirikot, dolg 700 m in 340 m širok, že pokrivajo 4 ogromne tribune, garderobe za 11.000 oseb, prodajni šotori, sanitetna baraka, stranišča. Že v začetku junija so bila glavna dela dovršena. Okoli 200 m dolgega in 166 m širokega telovadišča (za proste vaje je 15.000 m² prostora, za nastop nad 5000 oseb obenem) stoje tribune, visoke po 11 m, dolge (dve)

njem vodi cestna železnica. Le par sto korakov proti mestu stoji šola, v kateri bo nastanjena naša četa.

Poleg pisarne Zveze deluje posebna zletna pisarna s številnim osebjem. Kakor v panju čebele prihajajo in odhajajo iz vseh krajev člani in članice v zadevah tabora. Vsem odseva iz obraza volja in veselje do dela ter zavest vspeha. Kakor na božjo pot hodijo na telovadišče gledat, kako stoji to orlovsko velepodjetje. Vsakdo prime vsaj za par minut v roke lopato in samokolnico in odhaja domov navdušen in očaran navduševat brate.

Veličastni orlovski nastopi pripravljajo brnski tabor po vseh pokrajinah. Omenjam le 7. junija v Příbramu, ki ga je organizirala župa Praga: 50.000 ljudstva

Število gostov iz tujih držav raste. Francozi, Belgijci in Angleži pridejo s posebnimi vlaki, kakor mi Jugoslovani. Z gotovostjo pričakujejo najmanj 100.000 gledalcev iz čehoslovaških pokrajin, mnogo tisoč v prelepih narodnih nošah. Godb je priglasih 35, fanfar 10. 200 Amerikancev je že od maja v Pragi, drugi pridejo tik pred taborom. Dijaški nastop je določen na ponedeljek 14. avgusta, nastop narodnih noš in prikazovanje narodnih običajev pa na torek 15. avgusta.

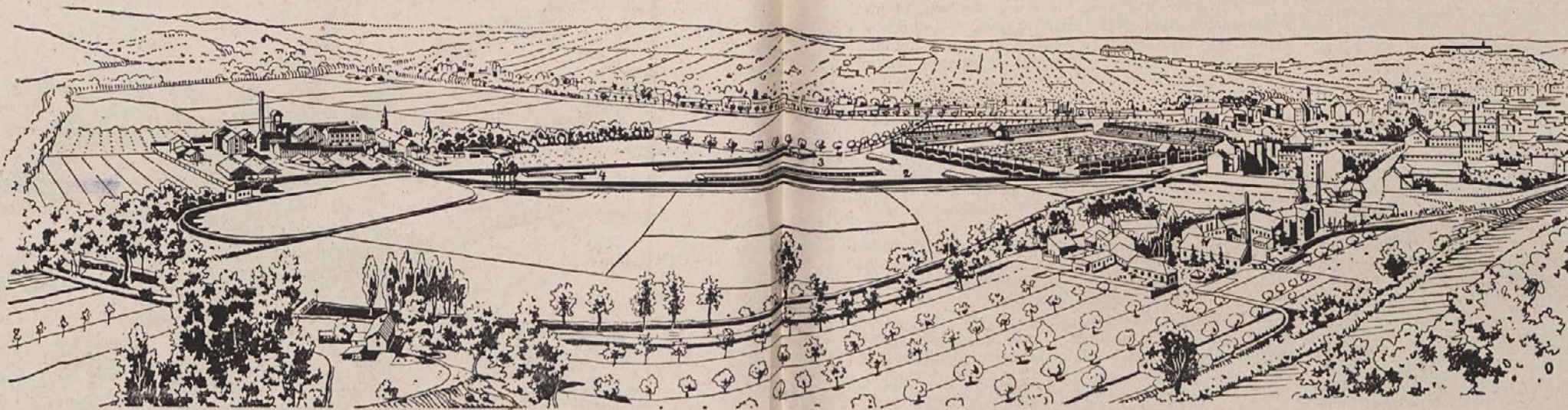
Za izlete po mestu in v okolico bomo uporabili čas, ki ga bo dopuščal glavni program slavnosti; zlasti v Macocho bo treba iti, ker bi nas tam rada pozdravila in pogostila župa dr. Kreka, o katerem piše obširno Vestnik te župe.

Glavne točke orlovskih braskih slav-

telovadba. Ponedeljek: mednarodne tekme, izleti, dopoldne zborovanje organizacij (mladinskih, strokovnih, stanovskih, kulturnih i. t. d.), zvečer mednarodna telovadna akademija. Torek: dan narodnih noš, izleti, poslovljni večer, odhod. Sreda: ogled Dunaja. V četrtek 17. avg. do jutranjih vlakov bomo v Ljubljani ozir. Zagrebu.

Ni mogoče, da bi več poročali o pripravah. Reči po moremo, da tisoči glav in rok neumorno grade in snujejo po dobrem načrtu tako veličastno manifestacijo orlovstva in katoliškega preroda in obnovitve, da se bo čudila našemu taboru v Brnu Evropa.

Bratje in sestre! Vaše navdušenje, Vaša požrtvovalnost za čast in ideale orlovstva, delo Vaše neumorne priprave, Vaše hrepenenje po bratski zemlji na

Orlovski stadion v Brnu (1. telovadišče, 2. zbirališče za nastop telovadcev, 3. garderoba, 4. sanitetna postaja).

po 138 m in (dve) po 200 m in po 17 m široke. Tramovje pod tribunami spominja na smrekov gozd; robove in ozadje okusno krasi po umetniškem načrtu. 4000 voz in neštete samokolnice primerne materijale so navozili na telovadišče, da je pripravljeno za nastop. Člani in članice vseh starosti in stanov hodijo delat v prostem času pod vodstvom predelavcev.

Telovadišče ima svoj vodovod, telefon, restavracijo, pisarne, prostore za razstavo obrtnikov, sredi bočnih tribun dva godbena paviljona (po 90 oseb), bifeje i. t. d., pred vhodom stoji kip Orlarjaka, ki nese orla z razpetimi krili (delo Myslbekovega učenca Fabianka). Čete bodo nastopale skozi vrata, široka 16 m. Iz tribun je krasen razgled na Brno in okolico. Za telovadiščem je kopališče, ob

se je zbralo na Sv. Gori pri Příbramu, 16.000 je bilo obhajanih, kardinal Micara (papežev nuncij v Pragi) je vodil procesijo, nad 3000 članstva in naraščaja je tam nastopilo. 18. junija je v Olomucu telovadilo 2224 Orlov, Orlic in naraščaja župe Šramekove in manifestiralo 3500. Časopisi so pisali uvodnike o čudovitem obujanju verske zavesti in neverjetnem razmahu orlovstva med Čehi. Take nastope prirejajo vse župe in zastopniki zveze prinašajo vedno novo navdušenje od teh nastopov v centralo, ki mirno, napeto vrši ogromno delo priprav. Katoliško časopisje in gospodarska podjetja na vso moč podpirajo priprave tabora. Tudi vladni organi se drže nepristransko in dajejo Orlu vse ugodnosti, kakršne so dajali ob takih prilikah drugim organizacijam.

nosti bodo: 10. (četrtek) zvečer dohod našega vlaka in pozdravni večer v »Bésednim domu«. Petek 11.: izleti, priprava telovadcev, ogled mesta, zvečer sestanek mednarodnih deputacij, gledališče. Sobota: »Requiem« (škof dr. Jeglič), tekme, skušnja za nastop, izleti, dop. ob 10. uri formalna ustanovitev Slovanske orlovske zveze, zvečer oficijelni koncert (na telovadišču bo vsak večer koncert). Nedelja 13. jun. (glavni dan): sprejeto, sv. maša in

severu nam je porok, da boste izvršili z uspehom našo dolžnost v Brnu. Za Strasbourgom bo Brno oznanjalo čast Jugoslovnanov narodom Evrope in Amerike. Prvič bo naš Orel izven domovine nastopil v stotinah, v masi. Naj bo naš nastop velik, lep, učinkovit, kakor naša pesem, visoki let orla.

V Brno gremo! Tisoč nas gre! V Brno: za Boga, za Cerkev Kristusovo, za narod, za domovino, za Orla!

Poročilo Pripravljalnega odbora J. O. Z. za Brno 1922.

(Na podlagi sejnih sklepov, dogovorov in dopisov raznih uradov.)

Priglašanih je odboru za izlet v Brno 1052 oseb (iz Slovenije 502, iz Hrvatske 550, telovadcev 402, telovadk 106). Mnogo jih gre z drugimi vlaki v Brno, ki se niso priglasili. Zadnji dan

za priglase je 15. julij. Kdor do tega dne ne vplača polne vsote (1300 K), po 15. juniju na novo priglašeni 1400 K; telovadcem se izjemoma sme dovoliti 1300 K, ako dokažejo, da niso mogli

preje plačati), more biti le izjemno sprejet (radi prostora v vlaku) za vsoto 1500 KJ. (Za 1 Kš se računa do 6 KJ.)

Samo za vožnjo (brez hrane in stana) se plača: 700 K za III. r., 1400 K za II. r. in 2200 K za I. r. Samo za skupno hrano in stan v Brnu dnevno 100 K.

Za izlete v okolici Brna (kdor se bo v Brnu priglasi n. pr. za Maccho) bo treba okrog 100 do 150 KJ za vsak izlet šteti posebej. Vsoto smo bili prisiljeni zvišati vsled podraženja železnice za 50 % (po 1. jul.).

Vstopnice treba naročiti vnaprej, ker bi jih sicer ne dobili več, in sicer za javno telovadbo (vsi, ki sami ne telovadijo), za gledališča (12., 13., 14. avg.) in za mednarodno telovadno akademijo (14. avg.). Stanejo pa za mestno gledališče (12. slavnostni koncert, 13. »Prodana nevesta«, 14. med. tel. akad.) stojišče 8 Kš, sedeži od 7 do 24 Kš; za Narodno gledališče (12. »David in Golijat«, 13. »Ubogi glumač«, 14. »Janošik«) 12. in 14. avg. stojišča 2 do 4 Kš, sedeži 5 do 60 Kš; 13. avg. pa 3 do 5, ozir. 9 do 70 Kš. Naročila brez denarja sprejema Pripr. odbor, ki bo sporočil v Brno število vstopnic, ki naj se rezervirajo. Seveda naj potem res tudi vstopnico kupi, kdor jo naroči!

Potni list si mora oskrbeti do 15. julija vsak izletnik sam! Upali smo na razne olajšave od strani vlade — od tujih vlad smo jih dobili — a ker še nimamo odgovora, do zadnjega pa ne moremo čakati v negotovosti, moramo to zahtevati. Nemudoma naj si vsakdo preskrbi dve fotografiji (majhni, brez kartona) in (sam ali za vse iz okraja) gre na pristojno okrajno glavarstvo (poizvedi za uradne ure) prosit za potni list v Češkoslovaško (čez Dunaj). Kdor plačuje kak davek, naj stopi preje na davkarijo po potrdilo, da je že plačal predpisani davek (brez tega bi mu ne dali potnega lista). Potni list (in kolektivi) stanejo 90 K. — Za vojne obvezance smo zaprosili na vojnem ministru za dopust ozir. za dovoljenje potovanja izven države. Upamo na ugoden odgovor, a ga še nimamo. Za potni list naj že zdaj prosijo in vse pripravijo, da ne bo potem prepozno, ako zadnji čas dobe dovoljenje. — Kdor dobi potni list, naj ga takoj pošlje na Pripr. odbor J. O. Z. za Brno 1922, Ljubljana, Ljudski dom, ki bo na svoje stroške oskrbel nemškoavstrijski in češkoslovaški visum. Izletniki iz hrvaških dežel naj si ta visa preskrbe potom Podsaveza v Zagrebu ozir. svojega okrožja (češkoslov. visum je brezplačen, n. a. vlada je pa dovolila konzulu v Ljubljani znižanje takse od 102 do 40 KJ na to naj se sklicujejo izletniki pri vseh konzulatih, tudi izven Ljubljane). Do 20. julija morajo biti vsi potni listi v rokah Pripr. odbora v Ljubljani! Le tako bo mogoče urediti vse pravočasno (damo tudi seznam vseh izletnikov tiskat).

Zletni znak in legitimacijo (pogoj za polovično vožnjo!) dobe izletnike III. razreda zastoj (vštet v vsoto 1300 K), vsi drugi plačajo zanje po 50 KJ. Dobe jih na vlaku in pazijo, da jih ne izgube.

Hrana v hotelu (Brno) stane dnevno 140—200 KJ (brez pijače). Za skupno hrano mora vsakdo vzeti seboj orodje (žlico, vilice, nož in posodo, najbolje skodelico s pokrovom). Ker si večina to lahko doma preskrbi, nismo naročali tega blaga (samo skodelica bi stala čez 200 K). Na prodaj pa ima to v Ljubljani trgovina Krisper, Mestni trg. Hrana (skupna) bo obilna, zlasti kruh in sladka kava, pa tudi meso. Kuhali bodo naši kuharji.

Stan bo za vse meščanska šola v Starem Brnu; le vsak spol bo imel svoj trakt in poseben vhod. Za starejše in odličnejše izletnike bo dolo-

ženih nekaj privatnih stanovanj. Skupni stan leži zelo ugodno: blizu telovadišča, ob cestni železnici, poleg avguštinskega samostana s prostornim dvoriščem. Kdor hoče stanovati privatno (v hotelu je za nas predrago: soba z eno posteljo bo najmanj 25 Kš, z 2 ležišči 40 Kš), naj sporoči Pripr. odboru, ki bo ugodil predvsem starejšim in bolehnim izletnikom.

Koliko bo treba denarja? Kupovati ne kaže v Brnu ničesar, ker je skoro vse dražje kot doma! Cestna železnica je 1-20 Kš, pivo pol litra 1-20 Kš do 2 Kš (morda bo ob taboru 2 Kš!), vino 20—26 Kš 1 liter, razglednice z znamko za Jugoslavijo okoli 2 Kš. Kdor se bo hotel komodno gibati, bo porabil okoli 100 KJ dnevno, za izlete v okolico nekoliko več; glavne stvari pa bo videl in se dobro prehranil tudi, kdor ne bo imel posebnega denarja seboj. Češke in avstrijske krone si nabavljajte takoj, najbolje skupno preko J. O. Z., ki je prošla za to dovoljenje.

V Praho najceneje pride, kdor se na Dunaju odcepi od skupnega vlaka in se pelje čez Praho v Brno (z osebnim potnim listom!) za polovično ceno.

V Maccho bomo šli v več partijah, ki jih bo pogostila tam župa dr. Krekova. Izletniki v okolico se bodo javili v Brnu dan pred izletom. Le tisti, ki bi se od Dunaja peljal posebej preko Prage v Brno, bi se vozil za pol. ceno in bi ravnotako bil 2 dni v Pragi.

Glede polovične vožnje na naši državni železnici (do in od Ljubljane ozir. Zagreba) prosimo za podaljšanje že dovoljenega termina (od 5. do 20. avg.) do 25. avgusta. Vsak si kupi doma cel listek do posebnega vlaka, ga da v Brnu potrditi in se z njim prosto vozi do doma.

Informacije o Češkoslovaški in opis krajev, ki jih bomo videli, bomo dobili v knjižici, ki jo sestavlja prof. dr. Šarabon. Izide do 1. avg., opremljena s slikami in dobrim zemljevidom. Cene še ni mogoče določiti.

Red med vožnjo in v Brnu bo določila J. O. Z., ki ne bo brez potrebe omejevala osebnih svobode. Kar pa bo določila, moramo disciplinirano držati iz ozira na ugled Orla, naše domovine in na skupne koristi izletnikov.

Na povratku si ogledamo Dunaj, kjer se ustavimo v sredo, 16. avgusta, od jutra do večera. Male skupine bodo vodili bratje, ki poznajo mesto, v najznamenitejše kraje. Prehrano na Dunaju si oskrbi vsakdo sam; po možnosti bo dala skupna kuhinja vsakemu nekaj kruha, mesa in kave seboj na pot iz Brna.

Delavci, kmetje, dijaki, učitelji, kongreganisti, obrtniki, trgovci in drugi stanovi ter organizacije — domentite se, kdo naj zastopa vašo stvar pri zborovanjih v ponedeljek, 14. avgusta, dopoldne. Ti zastopniki naj se takoj po prihodu v Brno sami informirajo, kdaj in kje bo njihov zbor.

Nabiraleci znamk! Zbirajte v zameno, ker se vesele vašega prihoda čl. filatelisti (tudi na tobakarje mislite, ker sanjajo o dišavah iz SHS).

Pevci, pevke! »Ljubljana« ne more z nami. Vendar pričakujejo tam gori naše pesmi. Ponovite razne himne, naše narodne pesmi, umetne, kar jih navadno pojemo in vzemite note seboj.

Berite »Slovenca«, ki bo objavljal informacije o izletu. Vse odredbe hitro izvršite.

Ljubljana, 26. junija 1922.

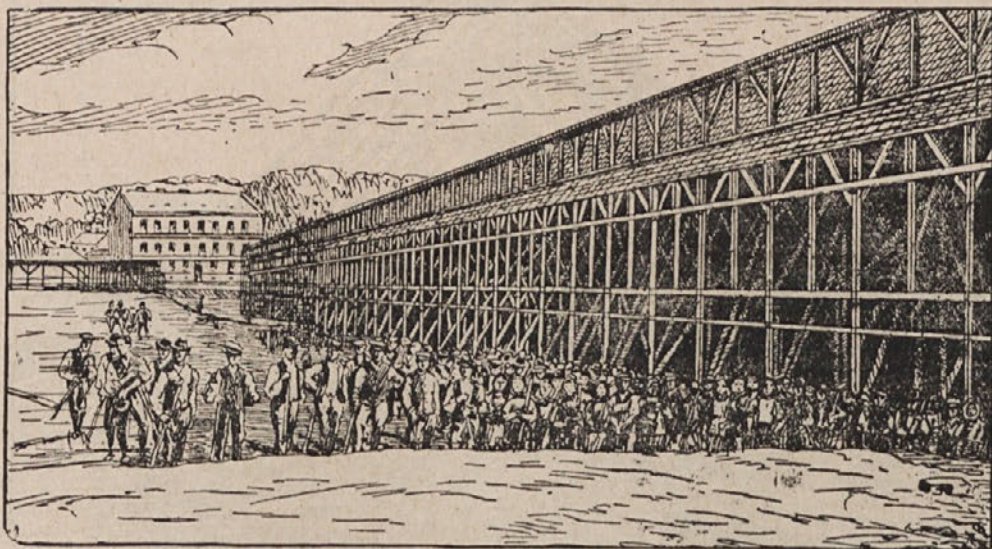
Za Pripr. odbor za Brno 1922:
Jernej Hafner.

Stric Jaka.

Spisal Jeremija Gotthelf. Poslovenil N. Velikonja.

Ta botrica sicer ni bila Bogve kakšna lepota, a govorila je kot strgan dohtar. In s prvim korakom čez prag je začela tudi s prvim verzom svojega slavošpeva, ki pa je le imel čisto posebno obliko in kazal dvojno lice. Vendar pa je žena ohranila vedno pred očmi enotnost cilja. V tem je prekašala marsikaterega dramatika najnovejšega kova. Pred hišo je proslavljala botrova drevesa, njive, polja. Lizika (baš ono dolgo grabljišče), da je pri vsakem koraku vzdikala: »O, kaj takega, mati; mati, glej kakšne lepe stvari imajo vendar stric in kako se morajo na vse razumeti — to morajo biti kavelj, ta boter, spreten in moder mož!« Ko je prestopila prag, se je lovila za napol izgovorjenimi, nedoloč-

In pravim, kakšna posoda! Če bi ta prišla v prave roke, bi bilo pravcato razkošje, srebro bi bilo navaden svinec proti temu. In Bože mili, boter,« je dejala povzdignivša oči proti nebu (to se pravi, v dimnik), »in koliko ste morali naklati. Poglej vendar, Lizika, šteje, koliko zašink, poln dimnik, štirje prašiči in ena krava, o, ti sveta Pomagavka! Kaj praviš, Lizika, če bi jih bila imela ti, da bi jih krmila in debelila, kaj praviš, punca, kaj praviš, kakšni prašiči bi to bili, z dvema bi več odrinili kakor s temi štirimi. Pomislite, boter, pomislite, kakšne prašiče je zredila Lizika in vendar so se, kakor veste, zaradi slabega krompirja prav slabo obnesli in slabših nismo imeli že dokaj let sem, pa sta imela ta

Pogled na častno tribuno (pred vhodom) v Brnu.

nimi izreki o lepoti hiše same in njeni smotrni ureditvi, toda, seveda, kdor ima denar, pač lahko napravi, kar hoče. In da je Lizika že često dejala, da bo sama napravila načrt za novo hišo, če bi jo kdaj zidali, da bo vse prostorno in udobno in pri roki, da pa zna te stvari prav tako kakor izučen tesar, ki mora pri vsaki hiši sedemkrat začeti, pa koncem konca nikoli ne more dovršiti. Sredi kuhinje je obstala in dejala: »O, pač vendar, boter, kakšna kuhinja, tako velika in lepa in svetla, o, če bi jo prevzela moja Lizika v svojo oblast, pač pravim, kako bi se vse moralo svetiti! Vrata peči bi bile kakor zrcalce, da bi se lahko človek v njih sam sebi načudil.

dva, ki smo ju pustili doma, skupaj 7 centov in 73 funtov in ona dva, ki smo ju prodali vsaj en cent več. Seveda, boter, če moraš dajati obresti, se naučiš paziti na vsako stvar in pač moraš gledati, da opraviš z dvema prašičema, kar drugi s štirimi, seveda. In kaj pa je tehtal eden vaših, najtežji komaj dva centa in pol. Seveda, špeh je že, seveda, pa če bi mesec posijal resno, lahko prisije skozenj. Pa saj ni čuda! Seveda, sami ne morete, boter, vsemu kaj in če moraš s tujimi ljudmi voziti, potem človek ve, kako gre. O, ti moj Bog, seveda! In moja Lizika je šestokrat dejala, če bi mogla prašiče rediti na takem kraju, kjer ni potreba tehtati vsakega praška oblode

in se mora čovek potegniti tudi za čast, pa bi imela veselje, da bi zredila take prašiče, težje, nego so krave bajtarjev.

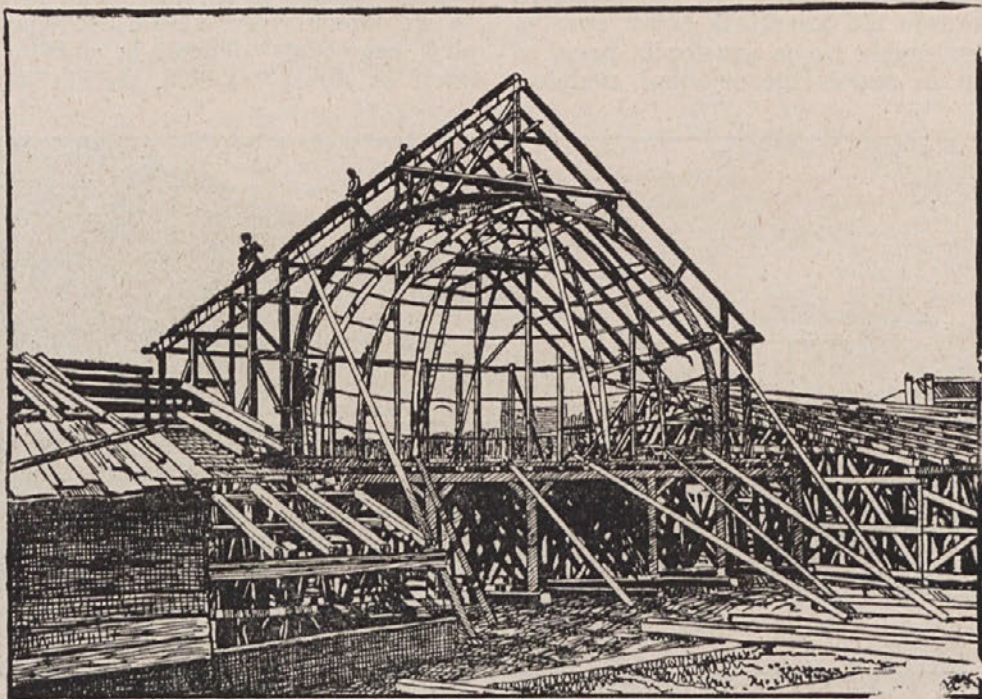
»Ej, to je lepo in redko dandanes,« je dejal ključar slabe volje. »Pa jaz bi na tvojem mestu začel s prašiči in poizkusil, kako bi kaj nesla reja za špeh, prav bi ti prišlo; bogvaruj, da bi se hotel s tabo primerjati! Žalibog, da vama ne morem postreči s čim gorkim, s kavo ali čemerkoli; danes je vse zletelo, zadovoljiti se pač morata s požirkom vina.«

»O, boter, nikar si ne napravljajte sitnosti, zaradi katerih nisva prišli, boter! Še vina ni potreba, čeprav je pri nas redko na mizi; čestokrat preide obed za obedom,

čudovito dobra; na prijaznosti je nihče ne prekaša. Čestokrat se mi je zdelo, da bi rada ležala bolna kar celo leto, samo da bi sedela Lizika pri meni in prijazno govorila z menoj. Ne verujete, boter, kako to zna in kako se ji poda. — Pa, kaj sem hotela reči, Maričke še ni nazaj in se bo težko še vrnila?«

»Maričke še ni,« je dejal starec, »bilo bi prezgodaj. Nič ne vem kaj namerava; dekleta so čudna; čez noč se spremenene.«

»Da, da, čudna, to je pa res,« je dejala botra. »Pa kaj hočemo. Če kdo ni za to rojen, temuč za kaj drugega, pa niti ne sanja, kako je človek lahko srečen na

Gradba levega godbenega paviljona v Brnu.

pa mi ga ne steče za eno samo solzo čez jezik. Liziki seveda bi prav dobro delo, če bi ga imela včasih kozarček, pa bi vse drugače cvetela lica. Da, da, seveda, kolikokrat smo že rekli, da bi kozarček vina dobro storil, toda to je strašna stvar, če imaš spoznanje ne pa denarja. Da, da, če bi bila tako kje, kjer bi včasih imela kozarec vina in grizljaj dobrega kruha in košček mesa, bi imela več, kakor si želi. Pa bi ne mislila ob nedeljah na pohajkovanje ter ne puščala tako starega moža samega doma, da ne more niti do lončka kave, če bi pozelel. Ne, taka bi Lizika ne bila; celo leto ne mara iz hiše. In pri bolnikih je

takemle kraju. Pa je moja Lizika le drugega kova; o moj Bog, ona bi pa res imela kakor poklic od Boga ter Vas ne bi puščala tako samega, niti ne begala okoli po vasi! Ti sam Bog se usmili! Kako morajo slabo skrbeti za vas, ljubi boter, in kakšno ničvredno služinčad morate imeti! Tako slabe koline in v nedeljo nikogar, ki bi vam stregel! Da, da, seveda, svet je slab, kaj takega bi za mojih dni nihče ne doživel in Lizika bi ne bila takšna za ves svet ne. O, ona dobro ve, kaj se to pravi, če ves svet pridobiš, na svoji duši pa škodo trpiš. Da, kaj sem še hotela reči? Ako bi vam bila Lizika po volji, bi vam jo

prav rada pustila, vam na ljubo in v počaščenje. Že večkrat sva, jaz in moj Kristjan, dejala: Lizika bi bila punca za botra ključarja. In če bi on vedel, kakšno dekle je to, ne bi dal miru, dokler je ne bi imel v hiši ter se ne bi ukvarjal s to ničvredno sodrgo. Toda midva sva seveda tako napravila kakor drugi ljudje; kar komu prija, ohrani zase. Liziko imamo pred vsemi drugimi najrajši in ne vem, kako bo pri hiši, ko je več ne bo, toda botru na ljubo bi že kako prestali. Saj je tudi zaradi tega treba, da ne bodo botra vlekli čez zobe zaradi zanikrnih dekel. — Kaj praviš, punca?« je vprašala mati, »ali bi ostala pri botru? Nekoliko hudo bo res zate, pa moraš po-

»Sprelepa, trikrat sprelepa hvala, botra, da mi tako dobro hočete ter tako zame skrbite, a svetoval bi, da se ne prenaaglite. Tri ženske bi v moji kuhinji ne imele prostora, saj je še za dve preozka. Jaz ne bi rad privoščil Liziki sitnosti, da bi morala biti skupaj z onima dvema.«

Pa, je dejala mati, da si ona te stvari ne predstavlja tako. On da mora zapoditi to mlado frfro, ki bi morala biti doma, pa se vlačí okoli, mesto bi delala; poleg nje bi vsekakor ne privoščila biti niti psu, kaj šle svoji ljubi Liziki.

Da ima prav, popolnoma prav, tako tudi sam misli, je dejal starec. Baš radi-

Desni godbeni paviljon sredi tribune v Brnu.

misлити, da ni za zmerom, in tako za gorami tudi nisi, mi smo pa tudi še na svetu in ne bogvekakó daleč. Lahko bi kar ostala, da ti ne bi trebalo delati dvakrat poti, jutri ali pojutrašnjem ti lahko prinesemo tvoje stvari. Oče bo sicer debelo gledal, ko bom prišla sama domov, toda v božjem imenu, tudi temu se bo moral udati, ko bo uvidel, da ne gre drugače. Ne jokaj, punca, boter bo že gledal nate in enkrat pomislil, da si zaradi njega zapustila očeta in mater. Ali ni res, boter?«

Ključar je z velikim zanimanjem poslušal ljubo botro ter včasí pomežiknil z levim očesom. Rekel je:

tega svetuje, da se ni treba prenaagliti. Kajti sredi leta ne podi rad posla od hiše, posebno še, če mu je boter, ako v izjemnih primerih kaj takega ne zahteva red in čiščenje. Ako bi se taka potreba pokazala, bo takoj poslal pošto, med tem pa jima bodi najlepša hvala, njuno ponudbo bo tako vzel kakor v resnici sprejeto in je ne bo nikoli pozabil.

Materi pa to ni bilo prav, pripravila je že bila svoje srce, da bo Liziko pustila, in Lizika je sama dejala, da bi botru na ljubo tudi prenesla, če bi bile tri v kuhinji. Videla bi, kako bi šlo, da pa misli, da bi se vse uredilo, ako bi ji boter stal ob

strani ter zaukazal onima dvema, da jo morata ubogati.

»Nak,« je dejal starec, »tega nikakor ne morem tebi naprtiti in če bi tvoja ljubezen bila še tako velika. Tvoje dobro srce me vsekakor izredno veseli in zasluži, da se tudi jaz spoznam.«

Boter je vstal, stopil v čumnato (ta trenutek sta mati in hči porabili za nagle migljaje in šepetanje), vrnil se z nekaj tolarji, ki jih je ljubi Liziki stisnil v roko.

Mati in hči sta botra obdelovali iznova, napadali ga z izbruhi ljubezni in ponudb, toda starec se ni omajal ter vsak napad prijazno in mirno odbil, pri čemer je stara postajala vedno bolj kisla in strupena, hči vedno bolj bledela ter se pripravljala na dež.

Ker ni nič pomagalo, sta se hitro pripravljali k odhodu, kljub temu, da je boter prigovarjal, da se jima še nikamor ne mudi. Ko je povrh tega še mesec! Imeli sta pa razlog za podviganje; mati je bila eden tistih hitrih duhov, ki ne vržejo takoj puške v koruzo, če so si nekaj izmislili ter zabili v glavo, da morajo doseči; ako se jim prvi način ne posreči, takoj pograbijo za drugega.

Komaj je stopila botru izpred oči, je že poiskala znanko v bližini ter povprašala, kje bi našla Barbko. Slučajno je ženska vedela in kmalu sta jadrili v tisto smer, mati, kakor vojna jadrnica s polnimi jadri, hči kakor vitka fregata za njo.

Barbka je bila šla v bližnje kopališče, kjer je bil ta dan ples ter je plesala živo in veselo od vsega srca.

Kmalu jo je podjetna starka iztaknila ter jo pod neko pretvezo povabila v stran, naročila je steklenico vina, natočila, trčila z njo, napravila nato važen obraz, vzdihnila ter rekla, da bi ji rada nekaj povedala, pa da ne sme zameriti, ona pač ne more nič zato. Toda mora ji to povedati, da bo vedela, kako hudobni so ljudje, česar mlada dekleta ne izvedo nikoli prekmalu.

»Ali veš, odkod prihajam?«

»Ne,« je dejala Barbka, »kako naj to vem?«

»Iz Doline prihajam in pomisli, čemu? Stari dedec mi je poslal pošto, ali imam hčer, ki bi mu prišla gospodinjit, da bi rad videl, da mu jo takoj pripeljem s seboj, češ, da ima strašno slabo postrežbo in ne more tako dalje prenašati. Najrajši bi

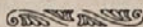
imel koga iz žlahte, posebno še iz naše hiše, o kateri ve, kako slovi po delavnosti in gospodinjstvu. Mi nismo vedeli, kako stvari stoje, pa smo mislili, ena pot še ni bogve kaj in povrh tega je stari naši Liziki boter in tudi spodobi se, da se mu punca enkrat pokaže.

No, pa je stari strašno tožil, kako slabo je pravzaprav s teboj. Ti da se ne brigaš za drugo kakor za fante in veselice. In po vsej sili je hotel obdržati Liziko takoj, tako na moč mu je bila povšeči. Ti pa da lahko že jutri odrineš, saj da itak nima nobene pogodbe ali dogovora s teboj; kakor si padla v hišo, tako da lahko tudi odideš. Midve pa nisva tako pusti kakor stari in če s teboj tako dela, kako bi z Liziko? Zato se ne marava pregrešiti ter te nočeva izpodriniti. Ako bi bilo kdaj potem potreba, seveda ne bo mogla Lizika drugače, ker ji je stric in boter povrh. A vsekakor sva ti hoteli povedati, da lahko napraviš, kar hočeš. Vsaj veš, kako starec misli o tebi ter kakšno zahvalo imaš za svoj trud in delo. Če bi pa bila jaz na tvojem mestu, ne bi ostala niti minute več pri hiši; o, meni ne bi odpovedal ali me celo podil iz hiše. Jaz bi mu že pokazala, da si lahko pošteno deklet najde kruha tudi drugod in ne samo pri takem starem lopovu! Moj Bog, odpusti mi grehe! Jaz sem stara ter sem že mnogo doživela, a jaz moram povedati, da še nisem slišala na svoja ušesa, da bi kdaj boter tako postopal s svojim varovancem. To sem ti hotela povedati, ti norica uboga, ker se mi smiliš, da boš vsaj vedela, pri čem si. Stori, kar hočeš, a staremu dedcu ne pravi, da si naju videla in kaj sem ti povedala. Tebi ne bi nič pomagalo, naju bi preganjal in koncem konca vse utajil. Na laž bo naju hotel postaviti in dokazati mu ne moreš ničesar. To bi bila zahvala za najino dobro srce.«

Tako je govorila tetka, tako je govorila, da sploh dvomimo, ali bi mogel kakšen ruski diplomat ali propagator boljši. Na to je odburila dalje in za njo je jadrjala njena hči.

Barbka ni k vsemu rajodetju črhnila besedice. Par debelih solz se ji je utrgalo v obeh ter strkljalo po bledih licih na mizo. Bilo ji je, kakor da se ji je zavalil velik kamen na srce ali kakor da jo grabi zanj mogočna pest. Dihala je počasi in s težavo, tako jo je dušilo.

(Dalje.)

Bratu † Jožetu Hočevarju v spomin.

»Slovenski Orel se je proslavil s častno prevzeto nalogo, da stvari, ki jih svet porablja v greh in zgubo, uporabi in izkoristi v čednost in zveličanje. Krasno! — Orel pa naj se pridno nadzoruje in zatajuje, naj izdatno zlasti — moli, da vse stvari: telesna čilost in lepota, veselje, godba, igra, rajanje, nastopi... ne bodo kremenitega Orla potegnile v svet, ga omamile, oslepile ter ga oropale njegovih res vzvišenih ciljev!« (»Glasnik presv. Srca Jezusovega«, 1922, str. 14.)

Koliko bravev »Mladosti« je te »Glasnikove« besede prezrlo? Morda bi jih bil tudi jaz prezrl, ali bi si jih morebiti vsaj ne bil posebno k srcu vzel, da jih nisem bral prav tisti čas, ko sem v duhu stal ob odprtem grobu br. Jožeta Hočevarja iz Mekinj.

Program, ki ga »Glasnik« v jedrnatih besedah govori na srce vsakemu Orlu, je bil do pičice udejstvovan v življenju rajnega Jožeta.

V delavnici priden — bil je kovač — kakor bi imel biti večno na svetu, domačim skrben gospodar in varih — bil je najstarejši sin, ali če si ga videl pri molitvi, si mislil, da imaš pred seboj človeka, ki se je odpovedal svetu. Uganko si razvozljaj, če si stopil v kovačnico in se ti je Jože z žarečim železom v levi, s težkim kladivom v desni, preko letečih isker tako ljubeznivo nasmejal, kakor je znal le on — če si prebral geslo na steni nad velikim kovaškim kladivom na vodo — »norec« mu pravijo pri Kovačevih — geslo: »Moli in delaj! Čas je zlato!«

To je bil Jožetov program, vklesan ne zgolj v kamenito steno, zapisan globoko v plemenito srce.

In v okvir tega programa so tako lepo sodile vse one krasne lastnosti, ki so se

lesketale na Jožetovem značaju. Nesebičen do skrajnosti — nikoli ni iskal hvale, ni pil, ni kadil — požrtvovalen — o tem bi vedel pripovedovati čuda mekinjski Društveni dom — krotak in ljubezniv —, če nihče ni mogel streti odpora jeznih, razžaljenih in skreganih, so poklicali Jožeta, in kmalu je šlo — bogoljuben do junaške stopnje — po trdem celodnevem delu, po napetem trudu v Domu do poznih ur ni noben dan manjkal pri sv. maši ob 5. uri zjutraj... Resnična je sodba prijateljev: Jože se je popolnoma žrtvoval za bližnjega iz ljubezni do Boga.

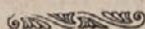
Priznajmo: Jožeta ni vzgojila orlovska organizacija. Te zasluge si ne more lastiti. Vzgojila ga je njegova blaga mama, vzgojila ga je njegova farna cerkev, vzgojil se je končno sam. Med Orle je prišel kot dozorel značaj, vzgojitelj, ne gojenec, prišel je mednje takoj ob ustanovitvi.

Ali vendar: Bil je naš! Ne le kot okrožni blagajnik, bil je naš z globokim prepričanjem, da je naša organizacija lepa, idealna. Res, mračna senca mu je za hip splavala na jasno obličje, če je pomislil na neuspehe pri organizaciji, na nepopolnosti njenih članov — ali znal je preko teh reči prodreti do dna in najti vedno zopet dušno ravnotežje v trdnem zaupanju na večno veljavo orlovskih vzorov, iz katerih poteka nujno — končna zmaga.

Res: Ni ga vzgojila orlovska organizacija, ali dejstvo, da se je kot dovršen značaj tako oklenil orlovske misli, je naši organizaciji dokaz, da hodi po pravi poti, pa obenem kazalec, v katerih smereh naj se stalno izpopolnjuje.

Orel: Moli in delaj! Čas je zlato!

Jože: V Bogu živiš večno, živi večno tudi v spominu bratovskih src!

Priprava na vojaško službo.

Večina naših članov mora služiti domovini pri vojaki. V vseh časih in vseh državah so imeli vojake za obrambo reda in mej. Četudi se je moč oborožene sile pogosto zlorabljala, vendar trezen človek ne more biti absoluten antimilitarist.

Naša naloga ni, da bi razmišljali o tem, ali in koliko vojaštva naj ima naša država, kako naj ga vežba in uporablja.

Pač pa je naša dolžnost, da skrbimo, kako bi svojim bratom olajšali težave vo-

jaške službe s primerno pripravo nanjo in z vzdrževanjem stikov z brati v vojaki. kako bi mogli koristiti njim, organizaciji in domovini.

V mnogih državah katoliške telovadne organizacije to delo uspešno vrše. Zlasti Francozi, kojih telovadni načrt in tekme obsegajo tudi preparation militaire (pripravo na vojaško službo). Čas je, da tudi Orli s tem začnemo. Doseči moramo, da bo vsak Orel dobro pripravljen odšel v vo-

jake, duševno in telesno. Upati smemo, da nas bodo merodajni činitelji in vsi naši prijatelji v tem koristnem in patriotičnem prizadevanju podpirali, fantje pa nam bodo hvaležni. Dobro lastnosti slovenskega fanta, zlasti Orla, morajo svetiti vsem drugim pri vojaki. Za danes objavljamo sledeči dopis:

Bral sem v Orlovskem vestniku, da hoče Orlovska zveza pripravljati fante med drugim tudi na vojaško službo. To bo brezdvomno jako koristno za vse novince in jaz se izražam želji, da bi Vam mi vojaki v tej zadevi sporočili svoje mnenje in nasvete, jako rad odzovem.

Najboljša priprava za vojaški stan je poleg dobrih duševnih lastnosti (vztrajnost, treznost, potrpežljivost) gotovo telesna okretnost in moški fantovsk nastop. No, tega imajo Orli telovadci že precej v svoji krvi, dá se pa še mnogo izpopolniti.

Da bi se uvedla izključno vajaška telovadba (vežbanje) z vojaško komando (poveljevanjem), se meni ne zdi potrebno. Mislim, da bi bilo dovolj, ako bi nekaj časa vežbali samo vojaške vaje z vojaško komando (srbsko) in se zraven kake pol ure razgovarjali o vojaških stvareh (pravice in dolžnosti vojaka, spoznavanje činov (šaržev), javljanje na raportu, spoznavanje srbskih izrazov, ki se rabijo pri vojaki). Dobro je tudi znati cirilico. Za izpopolnitev vežbanja bi se dalo morda dobiti od vojaške uprave po par pušk.

Glede vežbanja na telovadnem orodju omenim, da se niti oddaleč toliko ne zahteva, kolikor že znajo naši telovadci. Od prostih vaj telovadijo vojaki zdaj sokolske članske vaje za letošnji sokolski nastop. Vežbanje je sicer neobvezno, pa jih vendar kolikor toliko silijo k vajam. Uspeh pa je neverjetno majhen. V našem polku se vadijo že 4 tedne po 4 ure tedensko in so se naučili šele prvo vajo, a še ta jim gre bolj slabo od rok. Fantom (so Srbi, Makedonci, Arnavti, Bosanci in nekaj Prekmurcev) sicer ne manjka dobre volje, ali kosti so nerodne in glava trda.

Največje važnosti so za vojaka dobre, zdrave noge. Če je fant slabih in neutrjenih nog, je to velika muka zanj. Priporočam, da bi se Orli vadili v daljših marših, ker največje napore se zahteva od vojaka na marših.

Večinoma gre sedanji fant nerad in malo dušen k vajam. Neka ženska mehkužnost in boječnost se je polastila mladeničev. Kako je to

nasprotno nekdanji fantovski korajži pred in ob času vojne, ko je bilo dovolj vzroka dvomiti glede vrnitve!

No, krive so temu res dosti slabe in neurejene razmere v sedanji armadi, vendar pa se o tem mnogo pretirava. Največkrat zavisi ravnanje z vojaki od strani višjih od obnašanja fantov samih.

Nad malosrčnim se bo vsakdo razkričal in mu ukazoval. Nerodnega in lenega, kateremu ne izda beseda, z udarcem in sunkom pouče, kam se ima obrniti. Z nepokornim in surovim postopajo z podvojeno strogostjo in surovostjo.

Torej: moško, neboječje vedenje pred vsakim; poslušnost in pokorščina komur gre ter veselje do dela. Svojih pravic, ki jih itak ni veliko, si ne pusti kratiti. Če si kje prikrajšan, pritoži se (na raportu) in odločno zahtevaj pravice. Bolje je biti v takih slučajih nekoliko predrzen, kot boječ.

Vsak naj održava na sebi red in snažnost, kar je sicer pri sedanjih razmerah res nekoliko težko, pa z dobro voljo le gre.

Mnogo bi se dalo govoriti o treznosti in npravenosti. Zoper oboje posebno greši inteligenca. Neverjetne slučaje lahkomišljenosti bi lahko navedel. In to največ od tistih, ki se imajo za najbolj izobražene in pametne. Kužne spolne bolezni so bile med vojaštvom strašno razširjene, seveda med civilnim prebivalstvom tudi. Zadnji dve leti, ko sem bil v Srbiji, je bilo med vojaštvom do 70% takih, ki so bili znanci te kuge. In okuži se človek skoro vedno v pijanem stanju. Trezen na kaj takega niti mislil ne bo.

Rečem pa lahko, da večjih pijancev od Slovencev ni. V Srbiji so že prišli do tega mnenja o nas.

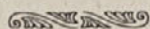
Kazalo bi, da bi fante o tem dodobra poučili na kakih posebnih zdravniških sestankih.

Če bi si za denar, ki ga nekateri zapijejo, kupili kruha in jestvin, bi ne bilo treba pisati domov in tožiti o gladi.

Da bi videli vojaka po nedeljskem kroku kakšen je! Utrujen, slab, boleče glave in topih misli jedva krevlja v vrsti in deležen je prav obilih psov in tudi kaka breca ali zaušnica ga vzdrami iz lenih misli. In te posledice pijančevanja se drže človeka kar po par dni.

Morda se vam bo zdelo kje prehudo opisano. Povem vam, da so te opombe vse iz življenja, le s to razliko, da so še omiljene. Zato bo prav koristno za naše fante, da se pripravijo na vojaški stan.

E. P., dijak nared.

Kmet in smrt.

Živel je kmet, plečat in močan. Že je prišel v leta, o katerih sam Gospod Bog pravi, da so dragocena, polna težav in bolečin. Toda kmet je delal kakor prvi hlapec na gruntu in kakor možak v cvetju mladih dni. Zdelo se je, da bo smrt šla mimo njega.

Tedaj pa se je zgodilo, poleti — starec je stal na rženem polju, naslonjen na svojo koso; kajti vroče je bilo, dela pa še obilo, preden bi prišel do kraja — in zagledal je smrt, ki je korakala kar sredi čez polja in njive, počasi in lagodno, prišla bliže in postala pred njegovo njivo.

»Pripravi se stari!« je rekla božja dekla, »A še danes boš stal pred Bogom!«

»Počasi,« pravi kmet, »če se mora to takoj zgoditi, mi vendar dovoli, da preje tole njivo pokosim; skednji so prazni in otroci jokajo za kruhom!« Res, smrt mu milostno pokima in se vsede na rob jarka med grmičevje in plevel, da pričaka kosca. Tako je kmet počasi kosil dalje in skrivaj pogledoval nazaj, kjer je med življenja polnim cvetjem sedela smrt in resnega obraza brusila koso.

Toda kmet je bil šaljivec in eden tistih prebrisancev v deželi, ki slišijo travo

rasti in v jasnih nočeh božje angelce peti. Zato je premišljeval, kako bi ušel smrti. Medtem je došel do konca njive; še nekaj zamahov in zadnji klasi morajo pasti — toda naenkrat spreleti njegov razorani obraz čuden smehljaj in s škodoželjnim nasmehom skrivoma pogleda na smrt.

Smrt je vstala, dvignila roko z ostro koso in zavpila osorno nad kmetom: »Hitro, brzo, starec, vihti in kosi, tvoja zadnja ura je že odbila!«

Kmet pa je postavil koso trdo na zemljo in rekel: »Ostane pri najinem dogovoru, božja dekla; ti z adnji klasi ostanejo nepožeti! Preden ti ne padejo, ne grem s teboj!«

Smrt je spoznala, da jo je ukanil; razjarjenega obličja je pogledala vstran in ni je bilo videti več.

Nekega popoldne, kmet je ravno bral v časopisu, kako dobra da je bila letina, začuti starec nenadoma bodljaj v prsih —

že zopet — še enkrat, kakor bi mu nekdo eno nitko življenja za drugo trgal iz srca.

Tedaj se je močni mož le začel bati, vstal je in hitel kakor naglo so mu bolečine dopuščale na njivo, da bi videl, če zadnji klasi še stoje. Če ti še stoje, se mu smrti še ni treba bati.

Toda, ko pride bliže, vidi, kako njegov najmlajši vnuk klas za klasom trga in z zadnjim makovim cvetom na njivi veže v pisan šopek. In ko pogleda starega očeta, zakliče radostno: »Poglejte, stari oče, kaj imam!«

S šopkom v ročici skaklja otročiček starcu nasproti, v teku pohodi še zadnji omahujoči klas — in z vzdihom omahne kmet na grudo ter umrje.

Gori v nebesih pa je sedel sveti Peter ob knjigi življenja in smrti in je naredil za imenom starca velik križ.

Po V. Lennemannu.

Odlikovani.

Nekoč je prišel konj k nemškemu cesarju in je prosil za medaljo v priznanje vojnih zaslug. »Kaj pa si vendar tako hvalevrednega storil?« vpraša cesar. »Jaz?« pravi konj, »no, jaz sem vendar vlačil tvoje topove, strelivo in živež na fronto, noč in dan sem bil na nogah, in vse to ob nezadostni, slabi hrani in v tisočerihi nevarnostih. Brez moje pomoči bi ne bil mogel niti en mesec nadaljevati vojne, da, niti začeti bi je ne bil mogel brez mene.« Cesar je pomislil, potem pa je odločil kratko: »Imaš prav!« in podelil konju red za zasluge z meči za hrabrost.

Na poti domov sreča odlikovanega konja krava in začne debelo gledati novo medaljo na konjskih prsih. Ko pa ji konjiček razloži svoj uspeh pri cesarju, vzklikne krava s prepričanjem: »Tudi meni gre kaj facega,« zbežlja naravnost pred cesarja v glavni vojni stan in ga zaprosi za medaljo ali vsaj za železni križec druge klase. Tudi kravo vpraša cesar, s čim podpisra svojo prošnjo ali na kaj opira svojo zahtevo. »O,« začne krava, »če bi ne bila dajala mleka, masla in sira za deco in bolnike doma, če bi ne bila žrtvovala več kot polovico svoje žlahte, da so jo snedli vojaki in trgali njeno ubogo kožo na podplatih, ki so jih nosili od zmage do zmage, bi bila že davno vojska izgubljena.« Zopet pomisli cesar, zaziblje glavo semintja, potem pa prikima in podeli zaslužni kravi železo II. razreda.

Glavo in rep pokonci, tako je stopala krava z najvišjim odlikovanjem za hrabro

goved domov in ponosno se je lesketal križec med rogovi, kakor nekdanj jelenu sv. Huberta, patrona vseh jagrov. Ravno je veselo zapela: »Ah, ni li zemljica krasna, krasna?«, ko jo sreča osel. Visoko dvigne žalostno povešene uhlje, ko zagleda botrin križec in z nevoščljivostjo krivično zapostavljenega zaslužnja jo natančno izpraša odkod in zakaj. »Če sta odlikovana konj in krava, gre tudi oslu čast in slava!« zariga osel. »Naravnost k cesarju grem,« se odloči in: »Srečno pot, pa veliko uspeha!« mu vošči botra ter se zasmee, da jo oslovski kašelj nažene.

To pot so se cesar res začudili. Proti navadi so zazijali, ko je osel, sklicujoč se na konja in kravo, predložil prošnjo za medaljo. Z vidno nevoljo so dali izraza najvišjemu nerazpoloženju, češ da vendar ne pristojata medalja prosilecu, ki prav čisto nič ni storil, ne doma ne na fronti, za vojno. »Kaj!«... se zgrozi osel, v dnu svojega patriotičnega srca razžaljen, »jaz! Jaz da bi ne bil v vojski ničesar storil! Ravno jaz, ki imam največ zaslug! Ali je to hvaležnost? Prosim, kaj bi bili storili, če bi ne bili jaz in vsa moja žlahta, vneto in stanovito, od začetka do konca podpisovali vojno posojilo!«

Ta novica je poljskega izvora in se tu neha. Škoda! Vendar bi radi vedeli, kakšno medaljo in katere klase je dobil ta patriot, če mu niso le dali šop izvoznic, ga imenovali za šefa v kakšnem ministrstvu ali pa — batine. P. Peregrin.

Poročnih slavnosti v Beogradu se je udeležila J. O. Z. po 9 članih v kroju, ki so bili sprejeti na dvoru kakor zastopstva drugih narodnih organizacij. Večje odposlanstvo iz Djakova je bilo v zadnjem trenutku pred odhodom v prestolico zadržano. Ob tej priliki je Orel prvič nastopil v Beogradu.

Zastopnik J. O. Z. na Češkoslovaškem je pozdravil brate in sestre 8. junija na telovadnem večeru v Lišni, kamor sta ga povabila br. Frant. Svoboda, neumorni kulturni delavec in voditelj Lišnjakov in osiveli prvoborec katoliških organizacij Morave, preč. g. župnik Metod Hošek, 11. junija pa v Velešovicah (okrožje Vyškov), kjer so blagoslovili nov prapor, v katerega je zabil tudi za J. O. Z. žebelj. Povsod so ga domačini sprejeli kot dobrodošlega brata in kazali simpatije do jugoslovanskega Orla. V Brnu se je mudil od 7. do 12. junija v zadevah izleta Jugoslovancev na tabor v avgustu.

† **Dr. Ivan Janežič**, profesor pravoslovja v kn. škof. bogoslovnici v Ljubljani v pok., ki je umrl 15. junija v Ljubljani, je bil dobitnik Orla. Od prvega začetka do svoje smrti je podpiral snovanje katoliških organizacij in je z nasveti ter darili dajal pobudo razvoju naše organizacije. Ohranimo mu blag spomin. Pogreba dne 17. junija se je udeležilo J. O. Z. po treh zastopnikih v kroju. N. p. v. m!

Nov list katoliške mladine na Štajerskem. Po večletnem premoru je izšel ja Velikonoč v Celju »Naš dom«, l. XIV. šte. 1. kot mesečnik. Tiska ga tiskarna A. Rode. Urednik je Marko Kranjc. Po obliki je za tretjino, po vsebini za polovico manjši kakor »Mladost«. Pisan je poljudno, kakor želi štajerska mladina. Namenjen je štajerskim mladeniškim in dekliškim zvezam, ki so po letu 1914. ginevale, a jih letos zopet poživljajo. O »Orlu« izjavlja 1. šte. (stran 11.): »Načelnega nasprotja med Orlom in Mladeniško zvezo ni. Oba sta odseka S. K. S. Z. in se trudita, da vzgojita pravno dober, izobražen rod, ki bo ostal zvest katoliški veri in svoji domovini. V krajih, kjer se Orel vključuje vztrajnemu prizadevanju ni mogel udomačiti, ali kjer se v doglednem času še ne bo ugneznil, tam si pa naj osnujejo fantje svojo Mladeniško zvezo, ki jim bo skušala v izobraževalnem oziru nuditi isto kakor Orel. Orlu ne bomo nasprotnovali, ampak ga kolikor mogoče podpirali.« Upamo, da bo med Orlom in mladeniško zvezo vladalo boljše razmerje nego na Češkoslovaškem med Orlom in Omladino. Gotovo je namen Mladeniške zveze najboljši, le sredstva ji bodo znatno nedostajala in bojimo se, da ne bi ta cepitev v mladinskih vrstah malega narodiča, ki je že v kulturnem oziru dosti razcepljen, škodila enotnosti katoliškonarodnega gibanja in vzpričo administrativne delitve Slovenije podpirala provincializma Kranjcev in Štajercev. Upamo, da Kranjci ne bodo začeli snovati svojih Mladeniških zvez in preko vseh pomislekov kličemo: Bog Te živi! Naš Dom! — Poleg člankov ima Naš Dom predale: Pod vaško lipo — Dekliški vrtec — Društveni Glasnik.

Shoda za Marijine družbe fantov in mož na Binkoštni ponedeljek se je udeležilo okrog 3000 moških iz vseh delov Slovenije. Po službi božji (pri nunah) so korakali v sprevedu z 12 prapori v Union na shod, ki ga je vodil g. svetnik Janez Kalan. Govorili so: P. Ramšak, dr. Rožman, žup. Gomilšak. Po litanijah (pri sv. Jožefu) so govorili: Janez Kalan, dr. Klinar T., Fr. Umnik in Krepek. — Shod je pokazal, da je dosti vernih mož in

fantov, za katere pa je v dušnem oziru treba živahnejše delujoče organizacije. Upajmo, da bo ta shod poživil marsikatero Marijino družbo, dasi s tako manifestacijo še ni vse storjeno. Orli naj bodo prvi pri delu za versko obnovo in pravni prerod naše mladine.

Lahkoatletično zvezo za Slovenijo so ustanovili 7. maja v Ljubljani. Predsednik nove sportne organizacije dr. Bleiweis-Trsteniški Demeter.

Strelsko tekmo je priredilo Slovensko lovsko društvo 5. junija v Ljubljani na vojaškem strelišču v oddelkih: mladoletni na 25 m (flobert), vojaško 400 m, lovsko 100 m, tarča srnjak 100 m, tarča divji lovec 60 korakov.

Prekurmci za Orla 5. junija so protestirali na javnem shodu Prekurmci v Bratonceh med drugim proti liberalnim učiteljem, ki hočejo vzgajati mladino v sokolskem duhu, otroke pretepaajo in groze Orličem, da ne bodo dobili spriceval, ako vstopijo ali ne odstopijo od Orla. — Sokol, ki je zbral v Prekmurju nekaj uradnikov, učiteljev in trgovcev, ki so se od drugod naselili tja, bi se rad udomačil, pa mu ne gre — slično kakor na Slovaškem. Zato skuša s šolskimi otroci. A težko gre glava skozi zid! Prekurmci so in ostanejo verni, pošteni Orli!

Jubilejni vestnik čl. Orla v Lišni (1902—1922). Str. 19. Cena 2 Kč. V spomin 20 letnice obstoja prvega katoliškega telovadnega društva (Lišna pri Brnu), je izdal Orel v Lišni spominsko brošuro, v kateri pišejo o postanku, razvoju in pomenu tega društva med drugimi br. Zampach, Svoboda Fr. in Landa. Izbačenjem versko zavednim članom Sokola, ki je po letu 1890 začel vedno glasneje povdarjati svobodomiselstvo, je župnik Metod Hošek omogočil ustanovitev lastnega telovadnega društva, ki je dalo pobudo za današnje Orlovsko zvezo, kateri je vzgojil več najdelivnejših voditeljev: Svoboda Fr., Pospihal, Nečasova. Slično kakor pri nas odsek Št. Peter - Ljubljana, je vplival Orel v Lišni na razvoj Zveze. Priredil je leta 1906 prvi javni nastop (okrožni), uvedel trobentače, akademije, organiziral je prvi naraščaj (l. 1909.), začel z žensko telovadbo in Čebelico. L. 1911. so Lišnjani nastopili javno z 2 izleti in na 25 telovadnih prireditvah.

Jubilejno slavnost je otvorila 20. maja zvečer igra »Ekvinokcij« (Ivo c. Vojnovič), v nedeljo pa so imeli: spreved v cerkev, službo božjo, javni koncert, popoldansko pridigo in litanije, sprejem gostov, tabor s telovadbo in govori, zvečer majevno noč na vrtu.

Slovaški Orli, katere bi tuja agitacija rada odtrgala od enotne češkoslovaške orlovske zveze, se ne dajo omajati in tvorijo (kakor Čehi in Moravani) svojo Podzvezo, katere predsednik je podpredsednik Č. O. S. Orli v slovaškem narodnem kroju se nazivajo »Stráž Tatier« (straža gorovja Tatire). Močno politično avtonomistično gibanje na Slovaškem Orla ne moti.

Venkovska omladina se pritožuje nad poročilom v »Mladosti« št. 5. »Na platnicah, češ da omladina napreduje in ne izgublja terena v korist Orlu. Nas more le veseliti, ako imata obe organizaciji uspeh pri delu, dasi menimo, da bi šlo še bolje, ako bi se vsa mladina združila v Orlu, ki ima in uspešno rabi najuspešnejša sredstva za vzgojo mladine. Kjer obstaja dvoje organizacij z istim glavnim ciljem, kaj lahko nastanejo nasprotstva, ki so stvari, kateri oboji služijo, na kvar.

Izlet Francozov v Brno.

Zbero se izletniki v Strassbourgu in se odpeljejo preko južne Nemčije v smeri Eger 9. avgusta ob 9. uri dopoldne, 10. avgusta jih slovesno sprejmejo Orli v Pragi. Po ogledu Prage odpotujejo v Brno, kamor pridejo 11. avgusta ob 11. uri dopoldne, 14. avgusta obiščejo bojno polje pri Avsterlicu, kjer je Napoleon 2. decembra 1805. zmagal združene Ruse in Avstrije. 16. avgusta obiščejo prepad Maccho. V Francijo se vrnejo 16. avgusta zvečer ali 17. avgusta zjutraj. Za vožnjo do doma rabijo 24 ur. Tekmovali bodo: kot društva svoje vaje po svojem tekmovalnem redu, kot posamezniki pa vaje in po redu Orla (za prvenstvo). (Les Jeunes, 14. maja 1922 št. 67, str. 370).

Nova zmaga Carpentiera. Francoski boksar, prvak Evrope, je v maju premagal Angleža Ted Kid Lewisa v boks.

II. nemški kongres za brezalkoholno vzgojo se je vršil od 21. do 25. maja v Berlinu. Predavali so tudi o vplivu alkohola na telovadne sportnike.

Število organiziranih telovadcev in sportnikov v Nemčiji znaša po statistiki državnega odbora za telesne vaje v Nemčiji 3.800.000. Prirastek v letu 1921 znaša nad 800.000 članov. Število plavčev se je podvojilo. Telovadcev je 1.350.000, nogometnikov nadj 1.000.000.

Nemška olimpijada (Deutsche Kampfspiele) od 15. junija do 2. julija v Berlinu je pripravljena. 10 posebnih vlakov bo pripeljalo iz vseh dežel Nemčije udeležence (telovadce in sportnike) za $\frac{2}{3}$ ceno v Berlin, kjer imajo pripravljeno posebno skladišče za živila in veliko skupno taborišče. Hrana in stan je proračunjena na 30 mark. Vsi nastopi in prireditve bodo izključno nemškonoarodnega značaja. V razstavnici dvorani za automobile bo razstavila industrija vsakovrstne telovadne in sportne potrebe. Informacije glede olimpijade podaja Reichsausschuss für Leibesübungen, Berlin W 35, Kurfürstenstr. 48/III.

Pivovarno v Valhingu (Nemčija) je trdka Widmaier predelala v tovarno za sadne izdelke brez alkohola, ki zaposluje še več delavcev kot jih je pivovarna.

Dijaške organizacije na Nemškem dozeajo v boju zoper alkohol (pivske razvade, stari študentovski običaji) velike uspehe. Dijaško gibanje postaja iz alkoholnega protialkoholno (prof. Hoffmann, Breslau).

Nemškim telovadcem piše protialkoholno društvo v posebni okrožnici (Učencem in učenkam Lu-

dovika Jahna): »Je sovražnik, ki vse vaše delo uničuje, kakor bi ga ne bilo. Moč pretvarja v slabost, lepoto v prostaštvo, samozatajevanje v zaspianost ali pa v razbrzdanost. To je alkohol, pijanost. Studenec moči je v spartanski preprostosti in opuščenju vsega, kar vleče k tlom in slabi — to pa je v prvi vrsti pijančevanje. Telovadec, ki se norčuje iz abstinenc, ne slutiti, da s tem sramoti očeta telovadbe (Jahna), ki je bil ponosen na abstinenco.«

Tekmo višjih šol v Berlinu 19. februarja se je udeležilo 45 zavodov s 380 dijaki, ki so tekmovali v 3 skupinah (po starosti) z zelo dobrim uspehom.

Visoko šolo za telesne vaje v Berlinu so obiskali letos zastopniki: nizozemske policije, japonskega ministrstva za trgovino, prosvetnih ministrov v Budimpešti in Sofiji, norveškega državnega vodstva telesnih vaj, baltiške naučne uprave in finske vojaške šole. — Ljudsko visoko šolo je obiskovalo letos 600 slušateljev.

Novi knjižici. Zdravstveni odsek za Slovenijo je izdal kot 3. šte. dr. Robidovo brošuro »Boj alkoholu« Ljubljana, 1922. Str. 15. Večje število je Zdravstveni odsek podaril J. O. Z. za odseke, ki dobe to knjižico na okrožnem svetu. — Rožica s Krasa. Življenjepis mladeniča Ernesta Mlakarja † 1916 v vojski. I. zvezek Bogoljubove knjižnice. Ljubljana 1921. Str. 56. Cena 3 Din. Prodaja se v korist misijonšču v Grobljah. — Obe knjižici spadata v naše knjižnice!

Vpliv telesne dolgotnosti na skok v višino je raziskoval M. Schwarze (Sachsen) in dognal, da je treba ob enakih pogojih in isti višini skok manjšega telovadca višje ceniti. Približno enako oceno zasluži telovadec 153 do 170 cm dolgotnosti, ako skoči 140 cm, kakor 10 cm daljši, ki skoči 150 cm.

Vpliv na hrbtnico ima plazenje še ugodnejši kakor švedski zaklon. Za ženske priporočajo v zadnjem času vaje, pri katerih nosijo na glavi bremena.

»Revue des Questions scientifiques« zvezek XXXIX. str. 385 piše o znamenitem Pasteurju tole zgodbo:

Eden njegovih učencev ga je vprašal: »Kako vendar morete še verovati, ko ste vendar toliko mislili in študirali?« Pasteur mu pa odvrne: »Ravno zato, ker sem tako mnogo mislil in študiral. Sem ostal veren kakor Brestonec; če bi bil pa še več mislil in študiral, bi bil postal nazadnje veren kakor Bretonka.«

IZ KRAJA V KRAJ

Šentpeterski Orel v Ljubljani. Šentpeterski Orel se je tekom tega leta živahno razvijal. Pridobil si je novih članov, izvečine mladih. Danes šteje nad 70 članov.

Zlasti si je prizadeval odbor napraviti fantovske večere zabavne in obenem poučne. Ni nam težko dobiti dobrih predavateljev, a sklenili smo, da predavamo sami, da se s tem vadimo v govoru in nastopu. Naše geslo je: vsak naj dela po svojih zmognostih. Tako eni predavajo, drugi deklamirajo, pojejo in recitirajo. Treba se je vežbati v vodstvu, zato vsak fantovski večer vodi drug brat, da se vsi temu privadimo. Vselej svoje pestrosti in bratskega občevanja, so naši sestanki privlačni in dobro obiskani.

Izpopolnjujemo se tudi v telovadbi. Osnovali smo si nov program za telovadni nastop ob priliki blagoslovitve našega prapora in se za nastop vestno pripravljali. Po tej prireditvi pa nam je cilj: dostojen nastop v Brnu. V zvezni vrsti bodo tekmovali trije bratje. Poleg tega pa je sklenil odsek poslati na lastne stroške še eno tekmovalno vrsto, če se bodo bratje za tekmo dobro usposobili.

Za svoje člane je odsek ustanovil tečaj za češčino. Vodil ga je preč. g. prof. dr. J. Debevec. Bratje, ki mislijo iti v Brno, so se tu seznanili z osnovo češkega jezika in upajo, da se bodo z brati Čehi dobro razumeli. —iē.

Hoče. Dne 11. junija smo položili k večnemu počitku najboljšega člana naše organizacije, Mulec

Alojzija, dijaka 6. realne gimnazije v Mariboru, ki je v 21. letu svoje starosti umrl na jetiki. Njegov pogreb je pričal, da je bil zelo priljubljen. Orli domači, mariborski, slivniški in framski ter domače Orlice so ga spremile na zadnji poti. Bil je mirnega značaja, skozinskož pobožen. V svojih zdravih dneh je prejemal prav pogostoma sv. obhajilo. Rad je bival med nami ter nas navduševal za vse dobro in sveto. Vsaka njegova beseda je bila premišljena, nikdar slaba. Živel je zvesto po orlovskih načelih. Žalujemo ob njegovi izgubi, a zavest, da imamo po njem mogočnega priprošnjika pri Bogu, nas tolaži. Počivaj v miru zlata duša. Na svidenje nad zvezdami.

Jesenice. I. Dne 9. maja ob pol 9. se je Orel udeležil sprejema kralja Aleksandra po 24 članih v kroju z zastavo. — II. Dne 14. maja je priredila tekmovalna vrsta za Brno pod vodstvom br. Klinarja akademijo s sporedom: a) skupinske vaje članov in članic; b) boks, vaje članov; c) prosta vaje članic v parih; d) »Prosto reže ptica«, vaje članov; e) vaja na bradlji; f) »V težkih in lahkih urah«; g) »Na Gorenjskem je luštno«. Med prvo pavzo je imel kratek govor odsekov podpredsednik br. Arnež P. o pomenu akademije in o zlobnosti, ki jo kažejo naši nasprotniki s tem, da nam trgajo lepake.

Križevci. Dne 17. aprila t. l. smo zopet po petmesečnem spanju oživele naš orliški krožek; pristopilo je 9 novih članic. Z vso vsmo smo se poprijele dela, potem ko nas je navdušil br. Rupnik, ki nam je pojasnil vzvišene namene in cilje orliške organizacije. Dne 23. aprila smo se udeležile blagoslovljenja murskega mostu pri Veržuju. Dne 30. aprila je pet članic sodelovalo pri okrožni akademiji, ki se je vršila pri nas. Z veliko slovesnostjo smo proslavile dne 28. maja god naše zaščitnice sv. Ivane d'Arc; 21 članic je pristopilo v krojih k sv. obhajilu. V tem kratkem času smo imele občni zbor in 4 sestanke. S strahom in upom smo pričakovale nedelje 18. junija t. l., ko se je vršila okrožna tekma v Ljutomeru; kot eden najmlajših krožkov pa nismo pričakovale takega uspeha: bile smo prve. Vsa zasluga gre veleč. g. Francu Ostrižu za njegov požrtvovalen trud.

M. Nazarje. Dne 2. julija priredi savinjsko orlovsko okrožje v M. Nazarjah orlovski tabor. Orli in Orlički pohitite od blizu in daleč ter pripravljajte pot bujnemu razvoju Orla v gornji savinjski dolini.

Negotin. Pretekli teden so mi poslali bratje 4. štev. Mladosti, ki sem jo z velikim veseljem prejel in čital. Iz vsebine je razvidno, da naša misel v domovini dobro napreduje in da se ne gode samo politični umori, kakor piše »Jutro«, skoraj edini list, ki pride človek do njega.

Med drugimi dopisi sem naletel tudi na pozdrave Orlov mitraljezev iz Negotina. To me je nagnilo, da Vam napišem par vrst, da ne boste mislili, da sem obrnil našemu praporu hrbet. Razen omenjenih mitraljezev nas je tudi še nekaj Orlov pri četah i. s. moja malenkost, potem Ivan Ješe iz Mavč pri Kranju, Kikelj Matija z Jesenic, Albin Krč iz Predoselj in Andrej Kalan iz Škofje loke. Tudi nekaj članov nasprotne organizacije je, s katerimi se pa dobro razumemo in včasih tudi malo telovadimo skupaj.

Le žal, da nimamo nikakega orodja in prostora za telovadbo. Sicer je postavljen pri kasarni drog, ki bi pa bolje služil v dimniku za prekajanje

vanje klobas in mesa, kakor za telovadbo; vendar, ker ni boljšega, nam mora služiti ta, da nam ne zastanejo mišice in bomo mogli tudi tehnično delati v naših vrstah, ko pridemo zopet domov. Seveda, veliko ne bo mogoče napredovati. Prvič radi tega, ker nimaš ali bolje rečeno nesmeš imeti časa za telovadbo, drugič pa radi že omenjenega vzroka, namreč ker ni orodja in priprav.

Namesto magnezije se pljune v roke in po-maže s suhim blatom, pa »je gotovo«. Sicer je to prav isto, kakor za časa vojske razni nadomestki, n. pr. za belo kavo ali jajca.

Gotovo bi temu oporekal tudi iz ozira na higijeno dr. Justin in drugi učeči bratje, pa kaj hočeš, je tako najceneje in najbolj pri rokah. (Saj poznate koliko se dobi in vidi blata v teh južnih krajih.) Razmere so se sedaj obrnile malo na bolje. Prve mesece je pa bilo res hudo. Vendar cilj in hrepenenje vsakega je dom ali domači vojni okrog.

»Mladost« sem prebral in tudi drugim bratom sem jo dal čitat, ker je vsak radoveden, kaj delate in kako se imate.

Letos torej poletite med brate Čehi! To bo nekaj lepega; želim Vam, da se pri tekmah dobro postavite. No pa o uspehu sem že vnaprej prepričan in upam, da bo dobil naš Orel v Brnu novih lavorik.

Bratje mi silno redko privoščijo kakšno sporočilo od doma, vendar mislijo še name in tudi za Veliko noč sem dobil lepe piruhe od njih (znesek 200 kron). Vendar sem najbolj vesel kadar mi pošljejo »Mladost« (dobil sem 3 številke). Sedaj sem jih naprosil, da mi bodo poslali tudi »Vaditelja«, o katerem sem čital, da je začel izhajati.

Omenim naj Vam še, da nas večkrat obišče g. kurat (mislim, da se piše Zajec) iz Zaječara in za Veliko noč nas je spovedal in obhajal.

Pa tudi zavzel se je malo za naše pravice pri predstojnikih. Drugih posebnih dogodkov ni. Dnovi se vlečejo počasi kakor enobarven trak, brez konca. Kdaj bo še minulo 13 mesecev? Škoda časa! Nehote mi sili na misel pesem ranjke Basle, ako ste jo poznali:

Dolga je rajža,
Temna je noč...

— — — — —

Kaj hočete, še Izraelci, ki jih je Bog zasipal z mano in jerebicami, so škilili v Egipt, kjer so pustili lonce z mesom, čebulo in drugimi drobtinami; kaj šele mi, ki se naše razmere in menaža ne da primerjati mani in jerebicam — doma.

Končujem z bratskim pozdravom na rojake Kroparje in na vse brate Orle in sestre Orlice po celi naši domovini!

Bog živi!

Joža Brtoncelj, Kropar — redov.

Semič. Dne 10. februarja je naš mladi odsek zgubil prvega brata, ki je pri vojaki v Nišu umrl. Bil je vzoren Orel, vesel in nepokvarjen. Bratje in naraščaj so se dne 2. marca v krojih udeležili njegove zadušnice. Blag mu spomin!

Vrhnika. Telovadimo dvakrat na teden. Sestanke smo imeli redno vsak četrtek. — Preminul je delaven član našega odseka br. Avgust Pirnat. — Poročil je br. Nace Hren sestro predsednico orliškega krožka Jelico dr. Maroltovo.

